

دوره دهم - سال دوم

گزارش کمیسیون تلفیق

لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

ماده واحده- بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور از حیث منابع بالغ بر یازده میلیون و نهصد و شصت هزار و یکصد و شش میلیارد و سیصد و نود و هشت میلیون (۱۱/۰۶/۳۹۸-۰۷/۱۰/۹۶) ریال و از حیث مصارف بالغ بر یازده میلیون و نهصد و شصت هزار و یکصد و شش میلیارد و سیصد و نود و هشت میلیون (۱۱/۰۶/۳۹۸-۰۰/۱۰/۹۶) ریال به شرح زیر است.

الف- منابع بودجه عمومی دولت از لحاظ درآمدها و واگذاری دارایی های سرمایه ای و مالی و مصارف بودجه عمومی دولت از حیث هزینه ها و تملک دارایی های سرمایه ای و مالی، بالغ بر چهار میلیون و دویست و پنجاه و نه هزار و هشتصد و شصت و دو میلیارد و ششصد و پانزده میلیون (۴/۲۵۹-۰۷/۸۶۲/۶۱۵) ریال شامل:

۱- منابع عمومی بالغ بر سه میلیون و ششصد و نود هزار و یکصد و شصت و چهار میلیارد و نود و شش میلیون (۳/۶۹۰-۰۷/۹۶/۱۶۴) ریال

۲- درآمد اختصاصی وزارت خانه ها و موسسات دولتی بالغ بر پانصد و شصت و نه هزار و ششصد و نود و هشت میلیارد و پانصد و نوزده میلیون (۵/۶۹۸-۰۷/۵۱۹) ریال

ب- بودجه شرکتهای دولتی، بانکها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت از لحاظ درآمدها و سایر منابع تامین اعتبار بالغ بر هشت میلیون و دویست و هفتاد و شش هزار و هفتاد و یک میلیارد و چهارصد و نود و یک میلیون (۸/۴۹۱-۰۷۱/۴۷۶) ریال و از حیث هزینه ها و سایر پرداخت ها بالغ بر هشت میلیون و دویست و هفتاد و شش هزار و هفتاد و یک میلیارد و چهارصد و نود و یک میلیون (۸/۴۹۱/۰۰۰-۰۷۱/۴۷۶) ریال

-۱ تبصره

الف- سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت، میانات گازی و خالص صادرات گاز، سی و دو درصد (۳۲٪) تعیین می شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافتاله نسبت به واریز این وجوده و سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت و میانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) مناطق نفت خیز، گازخیز و کمتر توسعه یافته موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰-۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام نماید. مبالغ مذکور به صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می شود.

گزارش هزینه کرد وجوه این بند هر سه ماه یکبار به کمیسیون های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور توسط وزارت نفت ارائه می گردد.

ب- سقف منابع حاصل از ارزش صادرات نفت، میانات گازی و خالص صادرات گاز مندرج در ردیف ۲۱۰-۱ جدول شماره (۵) این قانون معادل نهصد و پنجاه و سه میلیون و شش میلیون و سیصد و چهارصد و سه میلیون (۹۵۶.۳۱۴.۴۰۳-۰۷) ریال و منابع مربوط به سه درصد (۳٪) صادرات نفت خام و میانات گازی برای مناطق و شهرستان های نفت خیز، گازخیز و کمتر توسعه یافته مطابق ترتیبات مندرج در

قانون برنامه ششم توسعه مندرج در ردیف ۲۱۰۹ جدول شماره(۵) این قانون پنجاه هزار و هشتصد میلیارد (۵۰.۸۰.۰۰.۰۰) ریال تعیین می‌شود.

ج- چنانچه منابع دولت از محل صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز در سال ۱۳۹۷ کمتر از یک میلیون و هفت هزار و یکصد و چهارده میلیارد و چهارصد و سه میلیون (۱۰۰.۷۱۴.۴۰۳.۰۰۰) ریال شود، به دولت اجازه داده می‌شود از محل پنجاهدرصد(۵۰٪) منابع حساب ذخیره ارزی برای تأمین مابه التفاوت حاصل شده اقدام کند.

د- به شرکت ملی گاز ایران اجازه داده می‌شود علاوه بر تکالیف مندرج در بند «الف» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) نسبت به بازسازی و مقاومسازی خطوط لوله گازرسانی به شهرها و روستاهای از محل عوارض موضوع بند مذکور اقدام نماید.

بند الحاقی ۱- به منظور تداوم گازرسانی به شهرها و روستاهای استان های سیستان و بلوچستان، هرمزگان و جنوب کرمان اعم از اجرای خطوط انتقال فشار قوی گاز، خطوط تغذیه و تکمیل طرح گازرسانی به شهرها و روستاهای غیر برخوردار، شرکت ملی گاز ایران مکلف است با رعایت جزء(۱) بند(ب) ماده(۷) برنامه ششم توسعه مبلغ سه هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل سرجمع صادرات گاز طبیعی در سال ۱۳۹۷ را جهت بازپرداخت تعهدات دولت به پیمانکاران طرح های مذکور در قالب قراردادهای بند "ق" تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور و ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور هزینه نماید و پس از پرداخت، به حساب بدھکار دولت منظور و با خزانه داری کل کشور تسويه نماید. مبالغ مذبور جزء درآمد شرکت ملی گاز ایران محسوب نمی شود.

بندالحاقی ۲- شرکت ملی نفت ایران موظف است از محل منابع در اختیار خود معادل ریالی چهارمیلیون تن مواد اولیه قیر(VB) رایگان تا سقف مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به نسبت سیزده درصد(۱۳٪) در اختیار وزارت جهاد کشاورزی(سازمان جنگلهای، مراتع و آبخیزداری کشور)، جهت خاکپوش(مالچ)، پنجاه و چهاردرصد(۵۴٪) در اختیار وزارت راه و شهرسازی جهت روکش آسفالت و آسفالت راههای روستایی و معابر محلات هدف بازآفرینی شهری، هفده درصد(۱۷٪) در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی جهت آسفالت معابر و بهسازی روستاهای و انجام طرح(پروژه)های مشارکتی با دهیاری ها، سیزده درصد(۱۳٪) در اختیار وزارت کشور(سازمان امور شهرداری ها و دهیاری های کشور) جهت آسفالت معابر شهرهای با جمعیت زیر پنجاه هزار نفر و سه درصد(۳٪) جهت نوسازی مدارس در اختیار وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) با اولویت تادیه بدھی دستگاههای مذکور به شرکهای تولید قیر قرار دهد و در حسابهای فی مابین خود و خزانه داری کل کشور اعمال و با آن از محل خوارک مایع تحويلی به پتروشیمی ها و پالایشگاه ها تسويه نماید.

شرکت ملی نفت ایران مکلف است تا پایان سال ۱۳۹۷ نسبت به تحويل کامل مواد اولیه قیر(VB) به دستگاههای اجرائی ذی ربط اقدام نماید. این دستگاهها مکلفند با رعایت شاخصهای مربوطه نسبت به ابلاغ سهم هر یک از استان ها حداقل ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون اقدام نمایند.

گزارش عملکرد این بند به صورت سه ماهه توسط دستگاههای اجرائی ذی ربط به کمیسیون های عمران و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارائه می گردد.

چنانچه کمیته برنامه ریزی شهرستان بودجه ای برای راههای روستایی پیش بینی نکرد، قیر رایگان آن شهرستان در اختیار شهرداری های زیر بیست هزار نفر جمعیت و دهیاری های شهرستان قرار می گیرد تا در عمران معابر داخل روستا مصرف شود.

الف- به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷، مصارف مربوط به واگذاری بنگاههای دولتی موضوع جزء (۲) بند (د) سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی را از طریق جدول شماره (۱۳) این قانون و بدھی خود به بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی را از محل **واگذاری اموال و دارایی‌ها و سهم الشرکه متعلق به دولت و مؤسسات و شرکتهای دولتی به استثنای درآمدهای مربوط به موارد مندرج در جزء (۲) بند (د) سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی از طریق جدول شماره (۱۸) این قانون پرداخت کند.**

اولویت توزیع منابع حاصل از اجرای این بند با تکمیل طرحهای هادی روستائی بالای یکصد خانوار موضوع ردیف ۱۲ جدول (۱۸) این قانون است.

ب- شرکتهای در حال واگذاری در سال ۱۳۹۷، مشمول حکم ماده (۴) قانون الحق بدخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۴۰۳/۱۲/۴ می‌باشند.

- بند الحقی -

در راستای اجرای بند (ج) ماده (۴۸) قانون برنامه ششم توسعه وزارت نفت مکلف است در چارچوب سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی زمینه حضور بخش خصوصی و عمومی غیردولتی را در حوزه اکتشاف، استخراج و تولید نفت و گاز (بدون مالکیت نفت و گاز درون مخزن) در تمامی سطوح و شرکتهای اکتشاف تولید و شرکتهای ارائه دهنده خدمات و سازنده تجهیزات با تسهیل شرایط نسبت به شرکتهای خارجی فراهم آورد. آئین‌نامه اجرائی این بند توسط وزارت نفت با مشارکت اتاق بازرگانی صنایع و معادن و کشاورزی ایران و تعاون پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

- تبصره ۳-

الف- با رعایت مصوبه شماره ۱۰۱/۰۱۰/۹۴۳۴۴ مورخ ۹۴۳۴۵/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۹۷ سقف تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) برای طرحها علاوه بر باقیمانده سهمیه سال قبل، معادل ریالی سی میلیارد (۳۰.۰۰.۰۰۰) دلار تعیین می‌شود. در مواردی که استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) با مجوز قانونی منوط به تضمین دولت جمهوری اسلامی ایران مبنی بر بازپرداخت اصل و هزینه‌های تسهیلات مالی اخذشده از منابع بانکهای کارگزار خارجی و بانکها و مؤسسات توسعه‌ای بین‌المللی باشد، وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است پس از تصویب هیأت وزیران به نمایندگی از طرف دولت ضمانت‌نامه‌های کلی و یا اختصاصی مورد نیاز برای طرحهای مذکور را حداقل ظرف مدت یک‌ماه صادر و یا اختیار امضای آن را با تصویب هیأت وزیران به مقام مسؤول ذیربط تفویض نماید.

طرحهای بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای دانش بنیان نیز با سپردن تضمین‌های لازم به بانکهای عامل می‌توانند از تسهیلات مذکور استفاده کنند و بازپرداخت اصل و سود هریک از طرحهای مذکور از محل عایدات طرح تأمین و پرداخت خواهد شد.

در مورد کلیه طرحهای مصوب شورای اقتصاد که منابع آنها از محل تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) تأمین می‌شوند، اخذ تأییدیه دستگاه اجرائی ذیربط (بهمنظور تأیید اولویت برای استفاده از تأمین مالی خارجی)، وزارت امور اقتصادی و دارایی (بهمنظور صدور ضمانت‌نامه دولتی)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (بهمنظور کنترل تعادل و مدیریت تراز ارزی کشور) و سازمان برنامه و بودجه کشور (صرفًا برای کنترل طرحهای بخش دولتی شامل طرحهای شرکتها و طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) ضروری بوده و بازپرداخت اصل و سود هر یک از طرحهای از محل عایدات طرح و یا منابع پیش‌بینی شده در قانون بودجه قابل پرداخت می‌باشد.

شورای اقتصاد با رعایت اولویت‌های بند (پ) ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه، تسهیلات مذکور را به طرحهای بخش دولتی که دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیستمحیطی باشند، اختصاص می‌دهد.

در خصوص طرحهای غیردولتی، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است پس ازأخذ تضمین لازم از بانکهای عامل که به پشتونهأخذ وثائق مناسب و کافی از مالکان طرحها صادر شده است، نسبت به صدور ضمانتنامه بازپرداخت اقدام نماید.

دولت مجاز است یک میلیارد دلار از تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) فوق الذکر را برای استفاده از منابع بانک‌ها و مؤسسات مالی و توسعه‌ای بین‌المللی به منظور تجهیز آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری با تضمین دولت و بازپرداخت آن از محل اعتبارات بودجه عمومی تأمین نماید.

ب - به دولت اجازه داده می‌شود برای اجرای طرحها با رعایت سقف مقرر در بند (الف) این تبصره نسبت به **أخذ یا تضمین تسهیلات مالی و اعتباری یا کمک بلاعوض تا مبلغ پنج میلیارد (۵....۵) دلار از دولتها، مؤسسات مالی خارجی و بین‌المللی** اقدام نماید.

ج - به منظور تسریع در جذب تسهیلات تصویب شده از بانکهای توسعه‌ای از جمله بانک توسعه اسلامی، بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت‌های آسیایی (AIIB) و بانک توسعه و تجارت اکو، دستگاه‌های استفاده‌کننده از تسهیلات مذکور مجازند پس از موافقت سازمان برنامه و بودجه کشور خارج از سقف اعتبارات مندرج در ردیفهای مربوطه این قانون نسبت به هزینه کرد آن در چهارچوب موافقتنامه متبادله با سازمان مذکور خارج از سقف مصوب ردیفهای مذکور اقدام نمایند.

تبصره ۴-

الف - حذف شد.

ب - به بانکهای عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیأت عامل صندوق توسعه ملی با آن بانک قرارداد عامليت منعقد یا سپرده گذاری نموده، نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به موارد زیر اقدام کنند:

۱- سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای طرحهای توسعه‌ای بالادستی نفت و گاز با اولویت میادین مشترک و جمع‌آوری گازهای همراه در راستای افزایش ضریب بازیافت مخازن و احیای چاههای قدیمی با داشتن ذخایر نفتی درجا و بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و تولیدی از آنها

۲- طرحهای توسعه‌ای و زیربنایی سازمان‌های توسعه‌ای بخش صنعت و معدن با مشارکت حداقل پنجاه و یک درصدی (٪۵۱) بخش خصوصی و تعاونی با اولویت مناطق محروم و کمتر توسعه یافته براساس مزیت های منطقه‌ای و آمایش سرزمین

ج - به بانکهای عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیأت عامل صندوق توسعه ملی با آن بانک قرارداد عامليت منعقد یا سپرده گذاری نموده، نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها برای طرحهای توسعه‌ای انواع مختلف حمل و نقل درون و برون‌شهری بدون انتقال مالکیت و با معرفی وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان‌ها و شرکتهای تابعه و ذی‌ربط این وزارتتخانه و یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در قبال أخذ حق دسترسی یا فروش خدمات به استفاده‌کنندگان تا استهلاک اصل سرمایه و سود آن اقدام کنند.

د - عبارت «یک درصد (٪۱)» مندرج در تبصره (۲) ماده (۵۲) قانون الحق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به عبارت «یک واحد درصد» اصلاح می‌شود.

هـ- بانکهای عامل مجازند در سال ۱۳۹۷ مبلغ چهل هزار میلیارد (۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال تسهیلات از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیأت عامل صندوق توسعه ملی در آن بانکها سپرده گذاری شده است برای خرید تجهیزات و بهروزرسانی آزمایشگاهها و کارگاههای دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و فناوری و دانشگاه آزاد اسلامی برآساس فهرست مورد توافق وزارت توان و سازمانهای ذیریط و سازمان برنامه و بودجه کشور و با تصویب هیأت امنای آنها پرداخت نمایند. تضمین این تسهیلات پس از تصویب هیأت امنا بر عهده مراکز فوق الذکر بوده و پس از تنفس دو ساله از محل درآمد اختصاصی آنها و متناسب با میزان دریافتی و مبتنی بر زمانبندی مورد تفاهم با بانکها باز پرداخت می‌شود.

تجهیزات آزمایشگاههای تحقیقاتی موضوع این بند فقط در مواردی که بنا به اعلام معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و یا وزارت توانه تخصصی مربوطه مشابه داخلی ندارند، از شرکت خارجی تأمین می‌شود آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت‌تین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، حداقل ۲ ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

و- حذف شد.

ز- حذف شد.

بند الحقیقی - معادل دو هزار میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع در اختیار صندوق نوآوری و شکوفایی برای تأمین حداقل معادل ۴۰ درصد ارزش خرید تجهیزات و مواد آزمایشگاهی دانش‌بنیان ساخت داخل عرضه شده در نمایشگاههای مربوط، به دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی خریدار محصولات که توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری معرفی می‌شوند اختصاص می‌یابد.

- تبصره ۵

اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ با رعایت قوانین و مقررات:

الف- شرکتهای دولتی و وابسته وزارت توانه و سازمانهای دولتی و همچنین دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی و پارکهای علم و فناوری با تصویب هیأت امناء تا سقف هفتاد هزار میلیارد (۷۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی برای اجرای طرحهای دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین و باز پرداخت اصل و سود توسط خود، منتشر کنند.

ب- دولت تا مبلغ دویست و شصت هزار میلیارد (۲۶۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی (ریالی- ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی به طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و طرحهای ساماندهی دانشگاهها مندرج در پیوست شماره (۱) و همچنین اعتبارات طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی این قانون اختصاص می‌یابد تا برآساس موافقنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جدول شماره (۹) این قانون پیش‌بینی و قابل پرداخت می‌باشد.

ج- اوراق فروش نرفته طرحهای بندهای (الف) و (ب) این تبصره، در سقف مطالبات عموق طرح با تأیید رئیس دستگاه اجرائی، ذی‌حساب ذیریط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران طرح (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های طرحها و پروژه‌ها از جمله تملک اراضی و تأثیه بدھی طرحهای ساماندهی دانشگاهها) است.

د- شهرداری‌های کشور و سازمانهای وابسته به آنها با تأیید وزارت کشور (سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین خود و با باز پرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل

پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرحهای قطار شهری و حمل و نقل شهری اختصاص می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق برای اجرای طرحهای قطار شهری و حمل و نقل شهری به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداری‌ها است و تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت بر عهده سازمان برنامه و بودجه کشور می‌باشد.

اوراق فروش نرفته این بند در سقف مطالبات عموق طرح با تأیید شهرداری مربوطه و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به طلبکاران طرح می‌باشد.

ه- دولت، اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید و با سررسید تا سه سال را صادر و به طلبکاران (طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، خرید تضمینی محصولات استراتژیک کشاورزی، مابه التفاوت قیمت تضمینی محصولات با قیمت فروش، بیمه محصولات کشاورزی تأمینه بدیهی‌های سازمان‌های بیمه پایه سلامت و مطالبات تولیدکنندگان برق) تا سقف یکصد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال واگذار کند. بازپرداخت اصل این اسناد در قوانین بودجه‌های سنتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیفهای فصل مربوطه و جدول (۸) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام نماید. مبلغ هفتاد و پنج هزار میلیارد (۷۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از مبلغ موضوع این بند به سازمان بیمه سلامت ایران اختصاص می‌یابد.

- و-

۱- دولت از طریق اسناد (اوراق) تسويه خزانه، بدیهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاملی و خصوصی که در چهارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده، با مطالبات قطعی دولت (وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی) از اشخاص مزبور تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به صورت جمعی- خرجی تسويه کند. مطالبات قطعی دولت از اشخاص حقیقی و حقوقی تعاملی و خصوصی که در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به شرکتهای دولتی منتقل شده با بدھی دولت به شرکتهای مذکور، مطالبات اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاملی از دولت بابت طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با بدھی اشخاص یادشده به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از طریق تسويه بدھی‌های بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به دولت به وسیله این اسناد قابل تسويه است.

۲- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست مقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی و خصوصی و تعاملی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای دولتی تابعه وزارت‌خانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی بابت یارانه قیمت های تکلیفی از دولت، که در چهارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۵ ایجاد شده است با بدھی اشخاص یاد شده به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از طریق تسويه بدھی‌های بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی که در چهارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۵ ایجاد شده، تا مبلغ یک میلیون میلیارد (۱.۰۰۰.۰۰۰) ریال به صورت جمعی- خرجی از طریق انتشار اسناد تسويه خزانه، به شرح زیر تسويه نماید.

مبلغ مزبور به عنوان بدھی دولت به بانک مرکزی ثبت می‌شود. افزایش پایه پولی از این محل ممنوع است. سقف مجاز تسويه بدھی هر بانک و موسسه اعتباری به بانک مرکزی توسط این بانک تعیین می‌شود.

۲-۱- حداقل تهاتر بدھی از طریق اسناد (اوراق) تسويه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاملی پانصد هزار میلیارد (۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال

۲-۲- تهاتر بدھی های نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای دولتی تابعه وزارت‌خانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی (صرفاً بابت یارانه قیمت های تکلیفی) و شرکت ملی نفت ایران پانصد هزار میلیارد (۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال با اولویت مطالبات حسابرسی شده و قطعی سازمان تامین اجتماعی

- تا سقف پنج هزار میلیارد(۵۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع جزء ۲-۲ به ستاد اجرائی فرمان حضرت امام(ره) و شرکتهای تابعه و وابسته آن اختصاص می یابد.
- ۳ دولت مجاز است در پایان آذرماه ۱۳۹۷ مانده مصرف نشده سهم نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای دولتی تابعه وزارت‌خانه های مذکور را با بدھیهای بخشها دیگر تسویه نماید.
- ۴ بانک مرکزی مجاز است به منظور استفاده حداکثری بانک ها از فرآیند تعریف شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانک ها از دولت، را در بازار بین بانکی فراهم نماید. ضوابط نقل و انتقال این اوراق و چگونگی توثیق آنها نزد بانک مرکزی، مطابق دستورالعملی خواهد بود که حداکثر تا سه ماه پس از تصویب قانون، به تصویب شورای پول و اعتبار می رسد.
- ۵ تسویه مطالبات نهادهای عمومی غیر دولتی، با منشاء قانونی شرکت های دولتی، بانک ها، بیمه ها، اتحادیه ها و آستانهای مقدسه با حسابرسی ویژه بر مبنای معیارهایی خواهد بود که دستورالعمل آن توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین و ابلاغ می شود.
- ۶ ایجاد طلب جدید از دولت در صورتی مجاز خواهد بود که از قبل تعهد و تضمین آن بر پایه قانون توسط سازمان برنامه و بودجه کشور صادر شده باشد.
- ۷ همزمان با تسویه اصل و سود مطالبات بانک های موضوع این حکم، کلیه وجوه التزام (جرائم آن) بخسوده می شود و بانکها هیچگونه ادعایی در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده نخواهند داشت.
- ۸ به میزان تسویه مطالبات بانکها از شرکت ملی نفت ایران به حساب افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور خواهد شد.
- ۹ وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است عملکرد این بند را در گزارش عملکرد ماهانه بودجه عمومی منعکس نماید و در اجرای ماده(۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ منابع استفاده شده از محل افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را در صورتحساب عملکرد بودجه درج کند.
- گزارش عملکرد این بند به صورت سه ماهه، به دیوان محاسبات کشور، کمیسیون های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه می شود.
- آنین نامه اجرای این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی ظرف مدت ۲ ماه از تصویب قانون به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.
- ز - دولت به منظور استمرار جریان پرداخت های خزانه داری کل کشور، تا مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اسناد خزانه اسلامی با سررسید کمتر از یک سال منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیص های اولویت دار طرحهای تملک دارایی های استانی ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور موضوع این قانون نماید. انتشار این اسناد در طی شش ماهه اول سال انجام خواهد گرفت و سازمان برنامه و بودجه استانها موظف هستند در سه ماهه اول سال نسبت به تخصیص اسناد به طرحهای اولویت دار استان اقدام و تعهد و تفاهم نامه با پیمانکار به تفکیک سهم هر استان و شهرستان انجام دهند. تسویه این اسناد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداخت های خزانه داری کل کشور می باشد. انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد ممنوع است.
- ح - دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۳۹۷ تا معادل پنجاه هزار میلیارد (۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی منتشر نماید. اصل و سود و هزینه های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه های سنواتی کل کشور پیش بینی می شود.
- ط - به منظور سرمایه گذاری در طرحهای نفت و گاز با اولویت میادین مشترک وزارت نفت و طرحهای زیر بنایی و توسعه ای وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت خانه های مذکور از طریق شرکتهای تابعه ذی ربط و با

تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) در سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال منتشر و بازپرداخت اصل و سود این اوراق توسط شرکتهای مذکور از محل افزایش تولید همان میادین (برای طرحهای وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرحهای وزارت صنعت، معدن و تجارت) تضمین نمایند. حداقل مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از اوراق منتشر شده توسط شرکت ملی نفت ایران برای تامین مالی زیرساختهای لازم و تاسیسات و ایستگاههای تقویت فشار خطوط لوله گاز طبیعی مایع شده (NGL) اختصاص می یابد.

۵- وزارت نفت از طریق شرکتهای دولتی تابعه ذی ربط برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی- ریالی سرسیدشده، تسهیلات بانکی و تضمین سرسیدشده و همچنین بازپرداخت بدھیهای سرسیدشده به پیمانکاران قراردادهای بیع مقابل طرحهای بالادستی نفت و گاز تا سقف معادل سه میلیارد (۳.۰۰۰.۰۰۰) دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) با تصویب هیأت وزیران منتشر نماید. شرکتهای مذکور موظفند اصل و سود اوراق منتشرشده را حداکثر تا پنج سال از محل منابع داخلی خود تسویه نمایند.

ک-

۱- به منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌ای مشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت خواهند کرد. نرخهای سود اسمی اوراق منتشره و میزان مجاز خرید اوراق فوق الذکر توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط این کمیته تعیین می‌شود.

۲- اوراق و استناد منتشره جهت تسویه بدھی دولت موضوع بندھای (ح)، (ز) و (و) از هرگونه بررسی در کمیته مذکور مستثنی است.

۳- نحوه صدور انتشار اوراق مربوط به شرکتها و دستگاههایی که بدون تضمین دولت منتشر می‌شود نیز مشمول جزء (۱) این بند می‌باشد.

۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت مسؤول انتشار اوراق مالی مربوط به دولت است.

ل- اوراق و استناد این تبصره مشمول مالیات نمی‌شود.

بند الحقی- دولت مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اوراق مالی- اسلامی جهت تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی و تجهیز مدارس کشور) منتشر نماید.

تبصره ۶

الف- سقف معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیاتی مستقیم مصوب ۱۲/۴ و اصلاحات بعدی آن در سال ۱۳۹۷ سالانه مبلغ دویست و هفتاد و شش میلیون (۳۷۶.۰۰۰) ریال تعیین می‌شود نرخ مالیات بر کل درآمد کارکنان دولتی و غیردولتی اعم از حقوق و مزايا فوق العاده و کارانه و غیره مازاد بر مبلغ مذکور تا سه برابر آن مشمول مالیات سالانه ده درصد (۱۰٪) و نسبت به مازاد سه برابر، تا چهار برابر آن مشمول مالیات سالانه پانزده درصد (۱۵٪) و نسبت به مازاد چهار برابر، تا شش برابر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و نسبت به مازاد شش برابر سی و پنج درصد (۳۵٪) تعیین می‌شود. میزان معافیت مالیاتی اشخاص موضوع موارد (۵۷) و (۱۰۱) قانون مالیات های مستقیم سالانه مبلغ دویست و شانزده میلیون (۲۱۶.۰۰۰) ریال تعیین می‌شود.

ب- حذف شد.

ج- وزارت نیرو از طریق شرکتهای آبگای شهری سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آبگای شهری، به ازای هر مترمکعب فروش آب شرب، مبلغ یکصد و پنجاه (۱۵۰) ریال از مشترکان آب دریافت و به خزانه‌داری کل کشور واریز کند. صدرصد (۱۰٪) وجهه دریافتی تا سقف هفصد و پنجاه میلیارد (۷۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از محل حساب مذکور در ردیف معین در بودجه شرکت مزبور صرفًا جهت

آبرسانی شرب روتایی و عشايری اختصاص می‌يابد. بيسط درصد(۲۰٪) اعتبار مذکور برای آبرسانی شرب عشايری و هشتاد درصد (۸٪) آبرسانی شرب روتایی براساس شاخص جمعيت و كمبود آب شرب سالم بين استان‌های کشور در مقاطع سه‌ماهه از طریق شركت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزيع می‌شود تا پس از مبادله موافقنامه بين سازمان مدیریت و برنامه‌ريزی استان‌ها و شرکتهای آب و فاضلاب روتایی استان‌ها و يا سازمان امور عشاير ايران هزينه شود. **وجوه فوق مشمول ماليات به نرخ صفر است.**

د- دستگاههای اجرائی موظفند معافیت‌ها و تخفيفات مالياتی و گمرکی را به صورت جمعی- خرجی در حسابهای مربوط به خود ثبت نمایند. دستورالعمل اجرائی اين بند توسيط وزارت امور اقتصادي و دارائي و سازمان برنامه و بودجه کشور تا دو ماه پس از تصویب اين قانون تهیه و ابلاغ خواهد شد. گمرک جمهوري اسلامي ايران هر شش ماه يکبار گزارش اين معافیت‌ها و تخفيفات را به کميسيون اقتصادي مجلس شوراي اسلامي ارائه نماید عملکرد معافیت‌ها و تخفيفات به عنوان ماليات بر واردات وصولی گمرک جمهوري اسلامي محسوب خواهد شد.

۵- **عوارض موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰ به ميزان هشت درصد (۸٪) مبلغ برق مصرفی در سقف دوازده هزار و هشتاد ميليارد (۱۲.۸.....) ریال تعیین می‌گردد.** تا پس از مبادله موافقنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور و تخصیص آن توسيط اين سازمان برای موارد مطروحه در قانون فوق با اولويت روستاهای محلاً دامداری صرف گردد. مشترکین روستائی و چاههای کشاورزی از شمول حکم اين بند معاف می‌باشد.

و-

۱- حذف شد.

۲- حکم بند (ب) ماده (۳۹) قانون ماليات بر ارزش افزوده در سال ۱۳۹۷ تنفيذ می‌گردد.

۳- مفاد جزء (۳) بند (پ) ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در سال ۱۳۹۷ **مجرا نمی‌باشد.**

۴- محل اخذ ماليات و عوارض ارزش افزوده واحدهای تولیدی محل استقرار آنها می‌باشد.

ز- حذف شد.

ح- مطابق ماده (۱۲) قانون الحق برخی مواد به قانون تنظيم بخشی از مقررات مالي دولت (۲) به هر يك از وزارت‌خانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکتهای تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود ماهانه از هر واحد مسکونی مشترکین گاز مبلغ دو هزار (۲۰۰۰) ریال و از هر واحد مسکونی مشترکین برق مبلغ یک هزار (۱۰۰۰) ریال أخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیفهای ۱۶۰۱۸۵ و ۱۶۰۱۸۶ جدول شماره ۵ اين قانون نزد خزانه داری کل کشور واریز و برای موارد مندرج در ماده مذکور به مصرف برسانند. **برای مشترکین روستائی، مبالغ فوق الذکر معادل پنجاه درصد (۵۰٪) خواهد بود.**

آئين نامه اجرائي اين بند متضمن سقف و نحوه برگزاری مناقصه، تعهدات شركت‌های يمه گر و پرداخت خسارتم به پيشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصاد و دارائي به تصویب هيأت وزیران ميرسد.

ط- دولت مكلف است بيسط و هفت صدم درصد (۷٪) از نه درصد (۹٪) ماليات بر ارزش افزوده را پس از واریز به حساب درآمد عمومی موضوع ردیفهای ۱۱۰۵۱۲، ۱۱۰۵۱۳ و ۱۱۰۵۱۴ جدول شماره (۵) اين قانون در موضوعات ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه از محل ردیفها و جداول مربوطه به شرح توضیح ذیل آنها مطابق ردیف، هزينه نماید.

ی- سازمان امور مالياتی کشور موظف است، در صورتیکه سازمان تامين اجتماعی در سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ با تائيد سازمان امور اداري و استخدامي مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری بوده، ماليات بر درآمد حقوق کارکنان سازمان مذبور را با نرخ ده درصد (۱۰٪) محاسبه و دریافت نماید در غير اين صورت مطابق سایر قوانین و مقررات ذيربسط در سالهای مذکور اقدام کند.

ک- مراجع صدور سند مکلفند رسید و یا گواهی پرداخت عوارض تا پایان سال را، قبل از تنظیم شناسنامه مالکیت وسیله نقلیه موضوع مواد (۴۲) و (۴۳) قانون مالیات بر ارزش افزوده و همچنین رسید پرداخت مالیات نقل و انتقال وسیله نقلیه مورد مبادله طبق جدول تنظیمی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می شود، از معامل یا موکل آنأخذ نماید.

در صورتی که مؤدیان موضوع این حکم کپی یا اصل رسید پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این حکم را برای ارائه به دفاتر استاد رسمی درخواست نمایند، مراجع صدور سند مکلفند پس از دریافت کپی از سند مذکور اصل آن را به مؤدی ارائه نماید.

بندالحاقی ۱- توزیع عوارض ارزش افزوده موضوع جزء(۱) بند(پ) ماده(۶) قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران در تهران و سایر شهرها با شرایط جمعیتی مشابه به نسبت هشتادوهشت درصد (۸۸٪) نقاط شهری و دوازده درصد(۱۲٪) نقاط روستائی تعیین می گردد. تشخیص شرایط جمعیتی سایر شهرها با شورای برنامه ریزی و توسعه استان است.

بندالحاقی ۲- استاد رسمی اعیان طلق منازل مسکونی و املاک اداری و تجاری در شهرها و روستاهایی که عرصه آنها موقوفه می باشد، همانند سایر استاد رسمی در بانکها و موسسات مالی اعتباری جهت اعطای تسهیلات و ضمانت بانکی همچنین ضمانت در محاکم دادگستری مورد قبول واقع می شود.

بندالحاقی ۳- کلیه واحدهای آموزشی(مدارس) آموزش و پرورش از پرداخت هزینه مصرفی آب، برق و گاز در سقف الگوی مصرف معاف می باشند. سقف الگوی مصرف طی دستورالعملی توسط وزارت نیرو و آموزش و پرورش تدوین و اجراء می شود.

بندالحاقی ۴- صدرصد(۱۰۰٪) سود سهام صندوق بازنیستگی فولاد در شرکت دخانیات ایران حداقل ۶ ماه پس از سال مالی و پس از واریز به صندوق بازنیستگی فولاد صرف پرداخت حقوق و درمان بازنیستگان می شود.

بندالحاقی ۵- در سال ۱۳۹۷ درآمدهای مربوط به خدمات زمین شناسی، اکتشافی و آزمایشگاهی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور اختصاصی تلقی می شود.

بندالحاقی ۶- هرگونه افزایش قانونی بهای آب، برق و گازمصرفی در بخش های خانگی، کشاورزی، صنعتی و خدماتی فقط با مصوبه هیات وزیران امکان پذیر است.

بندالحاقی ۷- از ابتدای سال ۱۳۹۷ به قیمت خرد فروشی هر نخ سیگار تولید داخل(أنواع سيگار توليد داخلی، تولید مشترک و تولید داخل با نشان بین المللی) مبلغ سیصد و پنجاه (۳۵۰) ریال و هر نخ سیگار وارداتی مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال به عنوان عوارض اضافه می گردد. وزارت اقتصاد و امور دارائی مكلف است مبالغ مذبور را از تولیدکنندگان و وارد کنندگان حسب مورد اخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۱-۵۱۶ این قانون واریز نماید. معادل درآمد حاصل از اجرای این بند پس از واریز به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور، طی ردیف شماره ۵۹-۵۰۰۰۰ در جهت کاهش مصرف دخانیات، پیشگیری و درمان بیماری های ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصل از مصرف و توسعه ورزش، در اختیار وزارتتخانه های ورزش و جوانان به میزان سی درصد(۳۰٪)، آموزش و پرورش به میزان بیست درصد(۲۰٪) و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به میزان پنجاه درصد(۵۰٪) قرار می گیرد.

بندالحاقی ۸- دستگاههای موضوع ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده(۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و شوراهای اسلامی شهر و روستا مکلفند به گونه ای اقدام و نظارت کنند که در سال ۱۳۹۷ تعریفه و عوارض، بهای خدمات از جمله تعریفه و ارزش نسبی خدمات بهداشتی و درمانی و دریافتی پزشکان و مهندسان نظام مهندسی ساختمان و کشاورزی و وکلا و کارشناسان دادگستری و نظام دامپزشکی و امثال آنان غیر از موارد مصرح در این قانون افزایش نیابد. افزایش هرگونه تعریفه، عوارض و بهای خدمات توسط دستگاههای و نهادهای

فوق الذکر به هر نحو ممنوع است. تعریفه خدماتی که توسط بخش خصوصی به استثناء موارد فوق الذکر ارائه می شود مشمول این قانون نمی باشد و تعریفه آنها معادل تورم اعلامی سال ۱۳۹۶ بانک مرکزی قابل افزایش می باشد. آئین نامه اجرائی این بند ظرف دوماه به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران می رسد.

- بندها حقیقی ۹

- ۱- در سال ۱۳۹۷ دولت مکلف است نسبت به بازبینی و ساماندهی کلیه معافیت های حق بیمه که به موجب قوانین و مقررات وضع شده، براساس بررسی وضعیت اقتصادی کارگاه و افراد مشمول اقدام نماید. آئین نامه این بند حداقل ظرف دو ماه به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات دولت خواهد رسید.
- ۲- در سال ۱۳۹۷ هرگونه اعمال معافیت برای افرادی که تا پایان سال ۱۳۹۶ از معافیت حق بیمه برخوردار نبوده اند صرفاً در صورت اعتبار امکانپذیر است.

- تبصره ۷

الف- در راستای اجرائی نمودن ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱، عبارت «واریز به خزانه‌داری کل کشور» در این ماده به عبارت «واریز به حساب تمرکز و جوه درآمد شرکتهای دولتی نزد خزانه‌داری کل کشور» اصلاح می‌گردد.

ب- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است پس از تأیید اسناد مربوطه، نسبت به استرداد حقوق ورودی مواد و قطعات وارداتی که در کالاهای صادراتی مورد استفاده قرار گرفته‌اند، موضوع مواد (۶۶) تا (۶۸) قانون امور گمرکی و هزینه انبارداری موضوع تبصره (۲) ماده (۴۵) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ ظرف مدت پانزده روز، از محل تنخواه دریافتی از خزانه که تا پایان سال تسویه می‌نماید، اقدام نماید.

ج- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به وصول خالص هرگونه وجوه دریافتی شرکت دخانیات ایران بابت تمام‌نگاشت (هولوگرام) و سایر حقوق انحصار محصولات دخانی از تاریخ ۱۳۹۱/۴/۲۷ تا ۱۳۹۲/۱۲/۲۸ براساس گزارش حسابرسی و همچنین درآمدهای حاصل از صدور مجوز توزیع دخانیات و حق انحصار دریافتی بابت واردات و تولید محصولات دخانی طی سال ۱۳۹۷ اقدام وجوه مذبور را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۱۳۰۴۲۱ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند.

د- به دولت اجازه داده می‌شود مابه التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام‌شده فروش هر متر مکعب آب را (پس از تأیید سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان و سازمان حسابرسی به عنوان بازرس قانونی) با بدھی طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به بهره‌برداری رسیده بخش آب وزارت نیرو موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه را از محل ردیف های بودجه ای مشخص بصورت جمعی خرجی تسویه نماید. شرکتهای دولتی ذیربسط مکلفند تسویه حساب را در صورتهای مالی خود اعمال نمایند وزارت نیرو نیز گزارش عملکرد این بند را به تفصیل تا شهريور ماه به کميسيونهای برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی و دیوان محاسبات کشور ارائه نمایند.

ه- به دولت اجازه داده می‌شود باقی‌مانده اعتباری که در سال ۱۳۸۵ و بر اساس مصوبه هیأت وزیران از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برای افتتاح حساب پس‌انداز اینترنتی برای دانش‌آموخته و معلمان به شرکت مخابرات ایران اختصاص یافته و پس از واگذاری این شرکت، به عنوان بدھی شرکت مخابرات به وزارت‌خانه مذکور تسویه نگردیده را تا میزان یکصد و هشتاد و چهار میلیارد و ششصد و نود و چهار میلیون (۱۸۴.۶۹۴....) ریال را با مطالبات شرکت مخابرات ایران از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به صورت جمعی- خرجی تسویه نماید.

و- به دولت اجازه داده می‌شود مطالبات قبل از سال ۱۳۹۷ سازمان‌های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدره) و توسعه و نوسازی معدن و صنایع معدنی ایران (ایمیدر) بابت مشارکت در تأمین سرمایه

بانک تخصصی صنعت و معدن و همچنین مطالبات سازمان‌های مذکور و شرکت ملی صنایع پتروشیمی بابت سهم آنها از واگذاری سهام مطابق قوانین مربوط را با بدھی آنها به دولت بابت «مالیات» و «سود سهام» تا سقف چهار هزار میلیارد (۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال به صورت جمعی خرچ از طریق گردش خزانه تهاتر و یا تا سقف مطالبات نسبت به اعطای خطوط اعتباری فاینانس یا تضمین برای طرحهای اشتغال زا با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته و محروم اقدام نماید.

ز- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است تمامی سهم درمان از مجموع مأخذ کسر حق بیمه موضوع مواد (۲۸) و (۲۹) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ و سایر منابع مربوط را در حسابی نزد خزانه‌داری کل کشور با عنوان بیمه درمان تأمین اجتماعی مرکز نماید. سازمان تأمین اجتماعی این منابع را طبق قانون تأمین اجتماعی هزینه کند.

- بند الحاقی ۱

به منظور جذب سرمایه گذاران و ایجاد اشتغال در مناطق محروم، شرکت شهرکهای صنعتی و صنایع کوچک مکلف است هزینه واگذاری زمین و سایر زیرساختها را بصورت حداقل ده درصد (۱۰٪) نقد و مابقی را از زمان بهره برداری بصورت اقساط از واحد تولیدی دریافت نماید.

- بند الحاقی ۲

صندوق بیمه روستائیان و عشایر موظف است کلیه روستائیانی که حداقل ده سال حق بیمه پرداخت نموده اند و به سن ۶۰ سال رسیده اند را بازنشسته نموده و به اندازه سنواتی که حق بیمه پرداخت کرده‌اند مستمری پرداخت نماید.

- بند الحاقی ۳

وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارائی و سازمان برنامه و بودجه مکلف است در اجرای سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی و در جهت تقویت تولید داخل و حفظ منابع ارزی کشور، حداقل تا پایان خرداد ۱۳۹۷ نسبت به شناسایی کالاهای مصرفی عمده وارداتی و قاچاق (که مزیت تولید داخل دارند) و برنامه ریزی برای افزایش سهم تولید داخل آنها اقدام نماید. در اجرای این حکم دولت مکلف است مشوک‌های لازم برای تولید حداقل ده درصد (۱۰٪) ارزش کالاهای موضوع این بند را فراهم نماید. اجازه فروش قانونی محصولات خارجی و خدمات پس از فروش آنها، در مورد کالاهای موضوع این بند، تنها مشروط به مشارکت در تولید داخلی است و در غیر این صورت مشمول احکام کالای قاچاق خواهد بود.

- تبصره ۸

الف- به دولت اجازه داده می‌شود برای اجرای عملیات تکمیل و احداث شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی، اجرای عملیات آب و خاک کشاورزی، با تأکید بر یکپارچه سازی اراضی احداث آب‌بندان‌ها، مرمت و بازسازی قنوات که توسط بخشش‌های غیردولتی و تعاونی‌های تولیدی انجام می‌شود، تا هشتادوپنج درصد (۸۵٪) اعتبارات موردنیاز را از محل طرحهای ذیل برنامه‌های ۱۳۰۶۰۱۲۰۰۰ و ۱۳۰۷۰۰۲۰۰۰ به عنوان سهم کمک بلاعوض دولت هزینه نماید. سهم باقی‌مانده به عنوان سهم بهره‌برداران به صورت نقدی یا تأمین کارگر و تأمین مصالح یا کارکرد وسایل راه سازی و نقلیه و یا نصب کنترلهای هوشمند بر روی چاههای مجاز قابل پذیرش است.

ب- در اجرای ماده (۶) قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶/۴/۲۵ مبنی بر الزام اعمال قانون خودروهای فاقد معاینه فنی از طریق متوقف نمودن و صدور قبض جریمه مطابق با قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، شهرداری تهران و شهرهای دارای آلودگی هوا مکلف به اجرای طرح ناحیه کاهش آلودگی هوا (LEZ) می‌باشد. **نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران** مکلف است مطابق قانون نسبت به جریمه متخلفین اقدام نماید. مبالغ وصولی جریمه‌های صادرشده به ردیف درآمد عمومی ۱۶۰۱۸۳ نزد خزانه‌داری کل واریز می‌گردد تا از

محل اعتبار ردیف ۴۹ جدول شماره (۹) این قانون در جهت کاهش آلودگی هوا و توسعه و بهره‌برداری حمل و نقل عمومی به شهرداری تهران و سایر شهرهای دارای آلودگی هوا اختصاص یابد.
بند الحاقی - به دولت اجازه داده می‌شود از محل کمک‌های فنی و اعتباری بخش‌های کشاورزی و منابع طبیعی و آب از تولید محصولات کشاورزی در قالب جبران بخشی از یارانه سود و کارمزد تسهیلات بانکی، کمکهای بلاعوض، پرداخت یارانه و سایر مشوقها حمایت نماید.

-۹- تبصره

الف - به دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و پارکهای علم و فناوری اجازه داده می‌شود تا سقف عملکرد درآمد اختصاصی سال ۱۳۹۶ نسبت بهأخذ تسهیلات از بانکها اقدام کنند و در جهت تکمیل طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود و احداث خوابگاههای متأهلین موضوع بند (پ) ماده (۱۰۳) قانون برنامه ششم توسعه کشور استفاده نمایند و نسبت به بازپرداخت اقساط از محل درآمد اختصاصی خود اقدام کنند. صندوقهای رفاه دانشجویان مکلفند نسبت به پیش‌بینی اعتبار لازم در فعالیت‌های خود به منظور پرداخت یارانه سود و کارمزد احداث خوابگاههای متأهلین اقدام نمایند.

ب - از ابتدای سال ۱۳۹۷ کلیه منابع و درآمدهای وزارت آموزش و پرورش و ادارات کل آموزش و پرورش استانها اختصاصی می‌شود.

ج - صدرصد (۱۰۰٪) وجود اداره شده پرداختی از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۶ به صندوق رفاه دانشجویان وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان کمک جهت افزایش منابع مالی صندوقهای رفاه دانشجویی تلقی می‌شود. وجود حاصل از بازپرداخت وامهای مذکور و همچنین سایر منابع ناشی از فعالیت‌های صندوق تا سقف یازده هزار و سیصد میلیارد (۱۱.۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال پس از واریز به خزانه‌داری کل در قالب درآمد اختصاصی برای پرداخت مجدد به دانشجویان به مصرف می‌رسد.

د - مازاد هزینه تحصیلی دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور نسبت به اعتبارات مندرج در این قانون در قالب وام از طریق صندوق رفاه دانشجویان در اختیار این افراد قرار می‌گیرد. اقساط وامهای مذکور پس از فراغت از تحصیل و استغال به کار افراد، پرداخت می‌شود. دانشجویان تحت پوشش نهادهای حمایتی مجبور در اولویت دریافت وام می‌باشند.

ه - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود به منظور ساماندهی و بهینه‌سازی کاربری بخشی از املاک و فضاهای آموزشی، ورزشی و تربیتی خود و با رعایت ملاحظات آموزشی و تربیتی، نسبت به احداث، بازسازی و بهره‌برداری از آنها اقدام کند. تغییر کاربری موضوع این بند به پیشنهاد شورای آموزش و پرورش استان و تصویب کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران صورت می‌گیرد و از پرداخت **کلیه عوارض شامل تغییر کاربری، نقل و انتقال املاک، أخذ گواهی بهره‌برداری، احداث، تخریب و بازسازی و سایر عوارض شهرداری معاف می‌باشد.**

و - کاهش اعتبارات برنامه‌های پژوهشی توسط دستگاههای اجرائی، ممنوع است.

ز - به منظور ارتقای شاخصهای علمی، پژوهشی و فناوری، اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور قابل اختصاص به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پارکهای علم و فناوری مستقر در استان است.

ح - در راستای اجرای بند (ب) ماده (۶۴) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر اختصاص حداقل یک درصد (۱٪) از اعتبارات هزینه‌ای تخصیص یافته (به استثنای فصول یک و شش) به امور پژوهشی و توسعه فناوری، شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان مجاز است اعتبارات موضوع این ماده را از سرجمع اعتبارات هزینه‌ای استان (به استثنای ادارات کل آموزش و پرورش استان)، کسر و با هماهنگی دستگاههای اجرائی استانی و بر اساس اولویت‌ها

و سیاستهای پژوهشی مصوب و نیازهای استان و در چهارچوب دستورالعمل ابلاغی سازمان برنامه و بودجه کشور (که با هماهنگی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین می‌گردد) برای امور پژوهشی و توسعه فناوری به دستگاههای اجرائی استانی تعیین شده توسط آن شورا اختصاص دهد.

بندالحاقی - شرکت‌های سودده، بانک‌ها، و موسسات انتفاعی وابسته به دولت مندرج در پیوست شماره ۳ این قانون، مکلفند علاوه بر تکالیف قانونی مربوط، حداقل ۴ درصد دیگر از هزینه امور پژوهشی خود مندرج در آن پیوست را در مقاطع سه ماهه به میزان ۲۵ درصد، به حساب خاصی نزد خزانه داری کل کشور واریز نمایند تا در راستای حل مسائل و مشکلات خود از طریق توافقنامه با دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی و در قالب، پروژه‌های کاربردی، عنوانین پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، پروژه‌های پسادکتری و پروژه‌های تحقیقاتی دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی غیرشاغل به مصرف برسانند.

این مبالغ برای دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی مازاد بر درآمد اختصاصی پیش‌بینی شده آنها در این قانون محسوب و عیناً پس از ارسال توافقنامه توسط آنها به سازمان برنامه و بودجه و خزانه داری کل کشور، توسط خزانه‌داری کل کشور به مؤسسه آموزش عالی یا پژوهشی طرف قرارداد برگشت می‌شود، به طوری که تا پایان سال مالی کل مبلغ توافقنامه‌ها تسویه شوند.

اعتبارات موضوع این بند در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و فناوری به صورت امنی هزینه می‌شود.

حداقل سهم قابل پرداخت به دانشجویان، پژوهشگران پسادکتری، دانش‌آموختگان پژوهشگر و نیروهای کارورز از مبلغ هر پروژه ۶۰ درصد خواهد بود.

شرکت‌ها، بانک‌ها و موسسات موضوع این تبصره می‌توانند حداقل تا ۱۰ درصد از مبلغ ۴ درصد هزینه امور پژوهشی مذکور را از طریق دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی وابسته به خود در چهارچوب آین نامه مذکور هزینه نمایند.

آین نامه اجرایی این بند شامل سازوکارهای مربوط، چگونگی مصرف و سایر موارد به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و همکاری وزارت‌خانه‌های امور اقتصادی و دارایی، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی حداقل دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

- تبصره ۱۰ -

الف - شرکتهای بیمه‌ای مکلفند مبلغ دوهزار و هفتصد و پنجاه میلیارد (۲.۷۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی جدولی که براساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکتها تعیین و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف ۱۶-۱۱۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجهه واریزی در اختیار سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان اورژانس کشور قرار می‌گیرد تا در ردیف‌های مربوط به این دستگاهها در جدول شماره (۷) این قانون در امور منجر به کاهش تصادفات و مرگ و میر، هزینه شود. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر اجرای این بند است. **وجهه واریزی شرکتهای بیمه موضوع این بند به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.**

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی و سازمان اورژانس کشور موظفند گزارش عملکرد خود را هر سه‌ماه یکبار از نحوه هزینه وجهه مذکور به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش نمایند. ب- به منظور تهیه و اجرائی نمودن طرح جامع کنترل و کاهش آسیبهای اجتماعی با اولویت اعتماد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفاسد اخلاقی (موضوع ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه) اعتبار ردیف

۲۲-۵۵۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون، به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با تأیید شورای اجتماعی کشور صرف اقدامات اجرائی طرح فوق می‌گردد.

ج- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است از طریق سازمان خصوصی‌سازی آن قسمت از سهام و دارایی‌های متعلق به مؤسسه صندوق بازنیستگی کارکنان فولاد که کنترلی بوده و یا زیانده و کم‌بازدۀ می‌باشد را مطابق مقررات مربوط به قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به فروش برساند و منابع حاصله را در اختیار صندوق مذکور قرار دهد. دولت موظف است از منابع حاصله از واگذاری سهام و دارایی‌های مذکور و اجرای بند (پ) ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه، تعهدات مالی صندوق مذبور بابت خرید سهام غیرمدیریتی (کمتر از پنج درصد (۰.۵٪)) که از طریق سازمان خصوصی‌سازی عرضه شده و یا می‌شود را تهاتر و تسویه نماید.

د- حذف شد.

ه- در مورد آرای حل اختلاف مراجع و دستگاه‌های اجرائی که در اجرای اصول یکصد و سی و چهارم (۱۳۴) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی و یا در اجرای قوانین و مقررات مربوط صادر می‌شود چنانچه به هر دلیل دستگاه اجرائی ذی‌ربط از اجرای تصمیم مرجع حل اختلاف خودداری نماید، علاوه بر برخورد قانونی با مستنکف یا مستنکفین در چهارچوب قانون رسیدگی به تخلفات اداری، سازمان برنامه و بودجه کشور مطابق رأی مرجع مذکور، حداقل ظرف مدت هجده ماه از تاریخ وصول رأی، از اعتبارات بودجه سنتاتی دستگاه، مبلغ مربوطه را کسر و به اعتبارات دستگاه اجرائی ذی‌نفع اضافه می‌نماید. در خصوص شرکتهای دولتی و یا مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، اجرای تکلیف مذکور از محل حساب شرکتها و مؤسسات انتفاعی یادشده نزد خزانه بر عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) می‌باشد.

بند الحاقی ۱- به وزارت راه و شهرسازی اجازه داده می‌شود عرصه و اعیان تعداد تا پنجاه هزار باب از واحدهای مسکونی مسکن مهر تکمیل شده یا نیمه تمام فاقد مقاضی را با مجوزهای مربوطه و تسهیلات پرداخت شده برای تحويل به مستمر بگیران تحت پوشش به کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی واگذار نماید. آئین نامه اجرای این بند متضمن نحوه واگذاری و نحوه انتقال تسهیلات توسط وزارت‌خانه‌های راه و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی با همکاری بانک مرکزی و کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی کشور ظرف مدت یکماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

بند الحاقی ۲- به منظور تأمین استاندارد و ایمنی پرواز و رفع مخاطرات ناشی از عدم وجود ظرفیت لازم برای پذیرش پروازها در فرودگاه‌های مشترک (نظمی و کشوری) با اولویت رفع محدودیت ظرفیت پذیرش هوایپیما در فرودگاه‌های بین‌المللی مهرآباد و شهید بهشتی اصفهان از طریق تملک عرصه در اختیار بخش نظامی، آن قسمت از درآمد شرکت مادر تخصصی فرودگاهها و ناوی هواپیمای ایران که در سالهای ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ به خرید املاک از نیروهای مسلح اختصاص داده می‌شود به عنوان هزینه پذیرفته شده تلقی و از مالیات معاف می‌باشد همچنین آن بخش از املاک و دیگر دارایی‌های ثابت شرکت نیز که در همین رابطه به نیروهای مسلح منتقل می‌شود از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.

تبصره ۱۱-

الف-

۱- به منظور تأمین کسری اعتبارات دیه محکومان معسر با اولویت زنان معسر و مواردی که پرداخت خسارات بر عهده بیت‌المال یا دولت باشد، وزیر دادگستری مجاز است با تصویب هیأت نظارت صندوق تأمین خسارات‌های بدنی حداقل تا سه هزار و پانصد میلیارد (۳.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از منابع درآمد سالانه موضوع بندهای (ث) و (ج) ماده (۲۴) قانون بیمه اجباری خسارات واردشده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسائل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ را از محل اعتبارات ردیف ۲- ۱۱۰۰۰ جدول شماره (۷) این قانون دریافت و

هزینه کند. مدیرعامل صندوق مزبور مکلف است با اعلام وزیر دادگستری مبلغ یادشده را به نسبت در مقاطع سه ماهه در اختیار وزارت دادگستری قرار دهد. وزارت دادگستری مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یکباره به کمیسیون های برنامه و بودجه و محاسبات، اقتصادی و اجتماعی مجلس ارائه نماید.

۲- دعاوی راجع به حفظ بیتالمال بهویژه در پروندهای مربوط به مطالبه دیه از بیتالمال، اراضی و اموال دولتی و عمومی از پرداخت هزینه دادرسی در مراحل مختلف معاف است.

ب- به دولت اجازه داده می شود کلیه مشمولان خدمت وظیفه عمومی که بیش از هشت سال غیبت دارند را با پرداخت جریمه مدت زمان غیبت به صورت نقد و اقساطی که تا پایان سال ۱۳۹۷ تسویه می شود، معاف کند.

تمام درآمدهای حاصل از اعطای معافیت های مشمولان مذکور به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۱۵۰۱۲۸ نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود و تا سقف سیزده هزار و پانصد میلیارد (۱۳.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال در قالب ردیف ۱ - ۱۰۶۰۰ جدول شماره (۷) این قانون به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مطابق موافقنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور اختصاص می یابد.
میزان جریمه مشمولان غایب برای صدور کارت معافیت نظام وظیفه به شرح جدول زیر می باشد:

پایه ریالی جریمه مشمولان غایب	مدرک تحصیلی
۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	زیر دیپلم
۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	دیپلم
۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	فوق دیپلم
۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	لیسانس
۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	فوق لیسانس
۳۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	دکترای عمومی علوم پزشکی
۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	دکترای تخصصی غیرعلوم پزشکی
۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	دکترای تخصصی رشته های علوم پزشکی و بالاتر

۱- به ازای هر سال غیبت مازاد بر هشت سال، ده درصد (۱۰٪) به مبالغ جریمه پایه اضافه و مدت غیبت بیش از شش ماه، یک سال محسوب می شود.

۲- برای مشمولان متاهل، پنج درصد (۵٪) و برای مشمولان دارای فرزند نیز به ازای هر فرزند، پنج درصد (۵٪) از مجموع مبلغ جریمه کسر می شود.

۳- حذف شد.

۴- حذف شد.

۵- فرزندان مشمول افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از هفتاد درصد (۷۰٪) تخفیف بهره مند می شوند.

ج- پنج درصد (۵٪) از اعتبار بند (ب) جهت آموزش های مهارتی پرسنل وظیفه در پادگان ها به سازمان آموزش فنی و حرفه ای اختصاص یابد.

د- صندوق تأمین خسارات های بدنی مکلف است دیه زندانیان حوادث رانندگی که به دلیل محدودیت سقف تعهدات شرکتهای بیمه و صندوق مذکور در زندان به سر می برند و قبل از لازم الاجراء شدن قانون بیمه اجرای خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ زندانی شده اند را تأمین نماید تا پس از معرفی ستاد دیه کشور به صورت بلا عوض نسبت به آزادی آنها اقدام کند.

ه- در راستای اجرای ماده (۱۱۰) قانون برنامه ششم توسعه، نیروهای مسلح مکلفند کمک هزینه مسکن کارکنان ساکن در خانه‌های سازمانی را از حقوق ماهانه آنان کسر و به حساب خزانه داری کل موضوع ردیف ۱۶۰۸۴ جدول شماره (۵) این قانون واریز کنند. دولت مکلف است وجهه واریزی را در ردیفهای نیروهای مسلح برای هزینه‌های تعمیر و نگهداری خانه‌های سازمانی تخصیص و پرداخت نماید.

و- در صورت پرداخت و تسویه حساب قبوض جریمه‌های رانندگی توسط مالکان خودرو تا پایان آذرماه ۱۳۹۷، جریمه دیرکرد ناشی از عدم پرداخت تا پایان سال ۱۳۹۶ بخشیده می‌شود. مبلغ وصولی از این محل به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۵۰۱۲۳ جدول شماره (۵) این قانون واریز می‌شود. و در ردیفهای ذی‌ربط به مصرف می‌رسد.

ز- مالیات ناشی از تجدید ارزیابی دارائی‌های شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران و قطعات موجود در انبارهای این شرکت به نرخ صفر محاسبه شده و منابع حاصل از تجدید ارزیابی به حساب افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور می‌شود.

بند الحاقی ۱- در سال ۱۳۹۷ کلیه احکام صادره ورشکستگی علیه بانک‌ها، در هر مرحله متوقف می‌گردد و برای رسیدگی به هر یک از این موارد هیاتی مرکب از یک عضو کمیسیون اصل نodium قانون اساسی و یک عضو از کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی، نمایندگان بانک مرکزی، دادستان کل کشور و دیوان عدالت اداری و وزاری جهادکشاورزی و راه و شهرسازی تشکیل می‌شود تا نسبت به موضوع اتخاذ تصمیم نمایند. حکم این هیات که توسط یکی از قضات هیات انشاء می‌شود قطعی و لازم الاجرا است. دستورالعمل این بند توسط وزارت دادگستری و بانک مرکزی تدوین و جهت اجرا ابلاغ می‌گردد. دیوان محاسبات مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یکبار به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات ارائه نماید.

بند الحاقی ۲- وزارت‌خانه‌های جهادکشاورزی و راه و شهرسازی مکلفند قیمت کارشناسی روز اراضی بالاتر از یک هزار متر مربع دولتی شهری و بالاتر از یک هكتار اراضی منابع طبیعی که از سال ۱۳۶۵ به اشخاص حقیقی و حقوقی واگذار و دریافت کنندگان آن اقدامی روی اراضی انجام نداده و یا برخلاف کاربری اراضی موصوف اقدام و یا متناسب با اراضی مذبور در آن اعیانی احداث ننموده اند، را دریافت و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل واریز نمایند.

استنکاف از اجرای این حکم موجب استرداد اراضی واگذار شده، به دولت می‌شود. آئین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد وزارت‌خانه‌های جهادکشاورزی و راه و شهرسازی تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

بند الحاقی ۳- در سال ۱۳۹۷ عوارض خروج از کشور برای زائرین عتبات براساس قانون بودجه سال ۱۳۹۶ اخذ می‌گردد.

زائرین اربعین که از تاریخ ۳ مهرماه ۱۳۹۷ لغایت ۲۲ آبان ۱۳۹۷ از مرزهای زمینی به مقصد کشور عراق از کشور خارج می‌شوند از پرداخت عوارض خروج معاف هستند.

بند الحاقی ۴- در اجرای بند(چ) ماده (۳۱) قانون برنامه ششم توسعه، واردات هرگونه محصول تاریخته بدون مجوز وزارت‌خانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهادکشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان پدافند غیرعامل ممنوع است.

واردات این محصولات بدون مجوز دستگاههای مذکور در صورتی که برای مصرف انسان باشد، جرم تلقی شده و علاوه بر ضبط محصول، واردکننده و توزیع کننده آن به جریمه نقدی از ۳ تا ۵ برابر قیمت محصول محکوم می‌شوند.

دولت موظف است علاوه بر حقوق گمرکی سال ۱۳۹۶ تعرفه واردات محصولات تاریخته را در سال ۱۳۹۷ به میزان حداقل چهل درصد(۰.۴٪) افزایش داده و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۱۰۴۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه داری کل کشور واریز و معادل مبلغ واریزی از محل

ردیف شماره ۶۱-۵۳۰۰۰ صرف توسعه کشت محصولات زیستی(ارگانیک) و سالم ، پرداخت تسهیلات به تولید و صادرات محصولات کشاورزی، خرید تضمینی فرآورده های دامی ، اصلاح ساختار صنعت طیور کشور و پیشگیری از بیماریهای دامی نماید.

کلیه واردکنندگان و توزیع کنندگان محصولات تاریخته مورد مصرف انسان موظفند میزان تاریخته محصول را با نصب برچسب به اطلاع مصرف کنندگان برسانند.

تبصره ۱۲-

الف-

۱- افزایش حقوق گروههای مختلف حقوق بگیر از قبیل هیأت علمی، کارکنان کشوری و لشکری و قضات به طور جداگانه توسط دولت در این قانون انجام می گیرد به نحوی که تفاوت تطبیق موضوع ماده (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ در حکم حقوق، بدون تغییر باقی بماند.

۲- دولت مکلف است حقوق و مزایای مستمر گروه های مختلف حقوق بگیر شاغل دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و اعضای هیات علمی و قضات را به گونه ای افزایش دهد که متوسط رشد حقوق و مزایای مستمر کارکنانی که در سال ۱۳۹۶ کمتر از ۵۰ میلیون ریال است بصورت پلکانی نزولی، به میزان ده درصد (۱۰٪) باشد حداکثر میزان افزایش بیست درصد (۲۰٪) خواهد بود.

۳- حقوق و مزایای مستمر کارکنان شاغل دستگاههای اجرائی، اعضای هیات علمی و قضات که در سال ۱۳۹۶، ماهانه بیش از ۵۰ میلیون ریال است و حقوق و مزایای مستمر مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و مدیران عامل و اعضای هیات مدیره، روسای دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و شهیداران مراکز استانها و دریافتی اعضای شورای اسلامی شهر مراکز استان ها در سال ۱۳۹۷ مشمول افزایش نمی شود و هرگونه افزایش حقوق و مزايا، فوق العاده ها و کمک هزینه ها و ایجاد کمک هزینه جدید تحت هر عنوان و از هر محل منمنع و تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب و مرتكبین مشمول مجاز است مقرر در ماده ۵۹۸ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) خواهند شد. هزینه های نگهداری و حق پرستاری مندرج در احکام حقوقی جانbazان از شمول این بند مستثنی می باشد.

حقوق و مزایای مستمر کارکنانی که پس از اعمال افزایش های موضوع این حکم از ۵۰ میلیون ریال تجاوز کند در سقف ۵۰ میلیون ریال، ثابت باقی می ماند.

۴- پاداش پایان خدمت موضوع قانون "پرداخت پاداش پایان خدمت و بخشی از هزینه های ضروری کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۵/۲/۲۶" و اصلاحات آن و پاداش های مشابه به مقامات، روسا و مدیران و کارکنان کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و همچنین وزارت اطلاعات، نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی حداکثر معادل هفت برابر حداقل حقوق و مزایای موضوع ماده (۷۶) قانون خدمات کشوری در ازای هر سال خدمت تا سقف سی سال که از لحاظ بازنیستگی و وظیفه ملاک محاسبه قرار می گیرد، خواهد بود. هرگونه پرداخت خارج از ضوابط این قانون تحت این عنوان و عنوانی مشابه در حکم تصرف در اموال عمومی است.

ب- دستگاههای اجرائی مجازند از محل فروش اموال و دارایی های غیر منقول مازاد در اختیار خود به استثنای انفال و اموال دستگاههای زیر نظر مقام معظم رهبری و موارد مصدق مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی و پس از واریز به درآمد عمومی، نسبت به باخرید کارکنان مازاد رسمی و غیررسمی و پرداخت پاداش پایان خدمت به افرادی که براساس قانون، باخرید یا بازنیسته می شوند، از محل اعتبار ردیف

-۳۶ ۵۳۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون مطابق آیین نامه اجرائی که توسط سازمان های «برنامه و بودجه کشور»، «اداری و استخدامی کشور» و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد، اقدام نمایند.
ج- دولت مجاز است اعتبار ردیف ۳۷ - ۵۵۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون را برای افزایش و متناسب سازی حقوق بازنشستگان تحت پوشش صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح با اولویت کسانی که دریافتی ماهانه آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال می باشد، براساس آیین نامه اجرائی که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری دستگاههای ذی ربط تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد، اختصاص دهد.

صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح مکلفند افزایش احکام حقوقی سال ۱۳۹۷ بازنشستگان ذی نفع ناشی از اجرای این حکم را از ۱/۱/۱۳۹۷ اعمال نمایند.

د- به منظور تکمیل یا احداث مجتمع های اداری شهرستانها، استانداران موظفند پیشنهاد فروشن ساختمان های ملکی دستگاههای اجرائی مستقر در شهرستانها استان را به شورای برنامه ریزی و توسعه استان ارائه و پس از تصویب، درآمد حاصل را به ردیف درآمد عمومی ۲۱۰۲۱ واریز نمایند. درآمد حاصله پس از مبادله موافقنامه، صرف تکمیل یا احداث مجتمع اداری همان شهرستانها می شود.

شورای برنامه ریزی استان موظف است در شهرستانها بی که مجتمع اداری در حال ساخت با اعلام سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت کشور دارای بیش از هفتاد درصد (۷۰٪) پیشرفت فیزیکی است، اعتبار لازم برای تکمیل آن را در بودجه استانداری ذی ربط منظور نماید.

بندهای ۱- پرداخت اعتبار کلیه موسسات و نهادهای غیردولتی مندرج در جدول شماره (۹) این قانون، منوط به نظارت دیوان محاسبات کشور است.

دیوان محاسبات مکلف است عملکرد این بند را هر سه ماه یکبار به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات ارائه نماید.

بندهای ۲- کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم و ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ اختیار "کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی" دارند و نیز براساس مقررات، مجوز کمک های بلاعوض به اشخاص حقیقی و حقوقی را دارند موظفند گزارش عملکرد خود را به تفصیل همراه با مدارک مربوط تا پایان دیماه هرسال به کمیسیون برنامه و بودجه و کمیسیونهای تخصصی ذیربطر مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

بندهای ۳- اعطای هرگونه تسهیلات از محل اعتبارات دولتی، منابع داخلی، کمکها و یا درآمدهای اختصاصی کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه به مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری، مدیران عامل، اعضاء هیات مدیره و روسا و کارکنان دستگاههای اجرائی موضوع مواد قانونی فوق منوع است. تخلف از مفاد این بند در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب و مرتكب مشمول مجازات مقرر در ماده (۵۹۸) قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) می گردد. پرداخت هرگونه تسهیلات از هر محل به کارکنان و مدیران بانکها و موسسات مالی و اعتباری براساس نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار می باشد.

بندهای ۴- دستگاههای مشمول ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، مجاز به دریافت سود از حسابهای سپرده گذاری کوتاه مدت و بلند مدت نزد بانکها نبوده و سود حسابهایی که تحت هر عنوان قبل از تصویب این قانون افتتاح گردیده، باید به حساب خاصی نزد خزانه داری کل کشور واریز و به صورت صدرصد تخصیص یافته براساس قانون محاسبات عمومی هزینه گردد. دیوان محاسبات مجاز به رسیدگی به این حسابها می باشد.

بند الحقی ۵- کلیه تصویب نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعملها، تغییرات تشکیلات، تغییر ضرایب، جداول حقوقی و طبقه بندی مشاغل و افزایش مبنای حقوق، اعطاء مجوز هر نوع استخدام و به کارگیری نیرو و همچنین مصوبات هیاتهای امناء و کلیه شوراهای از قبیل شورای انقلاب فرهنگی، شورای گسترش آموزش عالی و شورای عالی فضای مجازی و غیره که متضمن بارمالی برای دولت باشد در صورتی قابل طرح و تصویب و اجراء است که بارمالی ناشی از آن در این قانون تامین شده باشد. هرگونه اقدام برخلاف این حکم، تعهد زائد بر اعتبار محسوب می شود.

بند الحقی ۶- در سال ۱۳۹۷ کلیه تصمیمات و مصوبات ستاد تدبیر ویژه اقتصادی و سایر کمیته ها و کارگروه های شورای عالی امنیت ملی در صورتی ماجرا است که این تصمیمات در جلسه شورای مذکور مطرح و فرایند تصویب آن طی شود. مصوبات شورا در صورتی که منجر به تغییر ارقام این قانون شود بدون تنفيذ مقام معظم رهبری در هر مورد فاقد اعتبار است. عدم رعایت این حکم، تصرف در وجوده و اموال دولتی محسوب می گردد.

بند الحقی ۷- در راستای سیاستهای کلی خانواده ابلاغی مقام معظم رهبری مبنی بر "تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفادی حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آن" و در اجرای ماده (۱۰۱) قانون برنامه ششم توسعه کشور پنج صدم درصد (۵٪) از اعتبارات هزینه ای استانها به منظور تحقق اهداف قانونی فوق در اختیار اداره کل امور بانوان و خانواده استانها قرار گیرد. انجام هزینه های خارج از اهداف مذکور تصرف در وجوده دولتی محسوب می گردد.

وزارت کشور مکلف است عملکرد این بند را در هر شش ماه به کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی ارسال نماید. شورای برنامه ریزی و توسعه استانها مکلفند مبلغ مزبور را به اداره کل امور زنان و خانواده استان تخصیص دهند.

بند الحقی ۸- به سازمان امور عشاير ایران اجازه داده می شود کلیه فروشگاهها، جایگاههای سوخت(فسیلی)، انبارهای ذخیره علوفه و کالا، اراضی و مستحقات مربوطه را که متعلق به سازمان است و در اختیار شرکتهای تعاونی عشايری و اتحادیه های مربوط قرار دارند را با قیمت کارشناسی و دریافت ده درصد (۱۰٪) قیمت به صورت نقد و مابقی به صورت اقساط پنجساله به شرکتها و اتحادیه های بهره بردار واگذار کند. وجود حاصل از واگذاری ها به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۲۱۰۱۵ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه داری کل کشور واگذار می شود. معادل صدرصد (۱۰٪) درآمد حاصله از محل ردیف ۱۵۱۰۰۰ جدول شماره (۷) این قانون در اختیار سازمان امور عشاير ایران قرار می گیرد تا به عنوان افزایش سرمایه سهم دولت در صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی و عشايری هزینه کند.

تبصره ۱۳-

الف-

در اجرای بند (م) ماده (۲۸) قانون الحق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مبالغ زیر اختصاص می یابد:

معادل پنج هزار میلیارد (۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و از محل منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران.

چهل درصد (۴۰٪) از اعتبارات مذکور ابتدا برای خرید و تأمین بالگرد و تجهیزات امدادی و باقیمانده به نسبت چهل درصد (۴۰٪) هزینه ای و شصت درصد (۶۰٪) تملک دارایی های سرمایه ای برای نوسازی، بازسازی، خرید و احداث پایگاههای امداد و نجات و انبارهای اضطراری، خودروهای امداد و نجات و تکالیف مندرج در قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۷/۲/۸ و اصلاحات بعدی آن به منظور

پیشگیری و آمادگی و مقابله با حوادث، سوانح و بحران‌ها در اختیار جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا مطابق اساسنامه خود به مصرف برساند.

در اجرای بند (۱) ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران چهل و دو درصد (٪۴۲) از درآمد ردیفهای ۱۶۰۱۵۷ و ۱۴۰۱۴۱ به جز درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون جامع حدنگار(کاداستر) کشور مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ به عنوان درآمد اختصاصی جمعیت هلال احمر ذیل ردیف ۱۳۱۰۰۰ منظور می‌گردد. سازمان برنامه و بودجه کشور و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مکلفند گزارش اجرای این بند در مقاطع سه ماهه به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شوراهای امور داخلی کشور و عمران مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

ب- معادل دو هزار و پانصد میلیارد(۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای هزینه کرد الزامات مندرج در بند (م) ماده (۲۸) قانون الحق برحی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اختصاص می‌یابد.

ج- در اجرای جزء (۱) بند (ب) ماده (۳۲) قانون برنامه ششم توسعه، مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال جهت پرداخت سهم دولت و تقویت صندوق بیمه محصولات کشاورزی از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور اختصاص می‌یابد.

د- معادل یکهزار میلیارد (۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور برای پیشگیری و مهار(کترل)بیماری‌های واگیر دامی و بیماری‌های مشترک بین انسان و دام، مایه‌کوبی(واکسیناسیون)دامها و بهداشت فرآوردهای دامی در اختیار سازمان دامپزشکی کشور قرار گیرد.

بندهای حقیقی - معادل دوهزار میلیارد(۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور برای تولید و ارتقای کیفیت واکسن آنفولانزاری طیور در اختیار موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی قرار گیرد.

- ۱۴- تبصره

الف- در اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم، و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه نقدی به خانوارهای نیازمند به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ از محل منابع سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها تا مبلغ سیصد و هفتاد هزار میلیارد (۳۷۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال وصول و مطابق جدول ذیل هزینه نمایند.

دولت موظف است نسبت به حذف یارانه خانوارهای پردرآمد در طول سه ماه اول سال ۱۳۹۷ به صورت تدریجی اقدام نماید. افرادی که مایل به بررسی تراکنش‌های مالی خود و آزمون وسع آنها توسط دولت نیستند از دریافت یارانه اعلام انصراف نمایند.

در صورتی که خانوارها نسبت به حذف یارانه خود معتبرض باشند، وزارت تعاظن، کار و رفاه اجتماعی موظف است حداقل ظرف یک ماه موضوع را بررسی و در صورت استحقاق، نسبت به برقراری یارانه آنها اقدام نماید.

ردیف	دربافتی‌ها (منابع)	مبلغ (میلیارد ریال)	پرداختی‌ها (مصارف)	مبلغ (میلیارد ریال)	ردیف
	دریافتی حاصل از فروش داخلی فرآوردهای نفتی	۴۰۳,۳۶۲	مالیات بر ارزش افزوده فرآوردهای نفتی	۸۴,۷۳۴	
۱	خالص صادرات فرآوردهای نفتی	۷۹,۸۳۱	سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از محل فروش داخلی فرآوردهای نفتی	۲۵,۶۴۳	
	جمع دریافتی از فروش فرآوردهای نفتی	۴۸۳,۱۹۲	هزینه و کارمزد حمل و نقل، توزیع و فروش (کارمزد جایگاهها) فرآوردهای نفتی	۷۲,۸۱۶	
۲	دریافتی حاصل از فروش داخلی گاز طبیعی	۱۷۵,۹۷۷	هزینه‌های تولید، انتقال، توزیع و فروش گاز طبیعی	۸۰,۷۳۰	
۳	دریافتی حاصل از فروش داخلی و صادراتی برق و سایر دریافت‌ها	۲۱۷,۷۸۶	کارمزد جایگاههای سی ان جی	۹,۲۰۰	
۴	وجوه دریافتی از فروش آب	۴۰	عوارض گازرسانی سی ان جی موضوع ماده (۶۵) قانون الحق (۲)	۳,۳۱۲	
	مجموع کل دریافتی‌ها	۸۷۷,۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده سی ان جی	۲,۷۳۵	
	* کل هزینه تولید، انتقال و توزیع، فروش و خرید برق از نیروگاههای بخش خصوصی (۳۴,۷۶۹ میلیارد ریال لحاظ نشده است.		هزینه، تولید، انتقال و توزیع، فروش و خرید برق از نیروگاههای بخش خصوصی (۴)	۲۱۲,۳۲۵	
	* وجوده دریافتی از فروش آب جهت حمایت از صنعت آب مجدداً به شرکتهای آب و فاضلاب برگشت داده می‌شود.		واردادات برق	۵,۴۶۱	
	* افزایش منابع و مصارف این جدول از محل ردیف‌های این قانون مجاز است.		کمک به شرکتهای آب و فاضلاب (۴)	۴۵	
			مصارف هدفمندی:		
			برداخت بارانه نقدی و غیرنقدی خانوارها	۲۳۰,۰۰۰	
			کاهش فقر مطلق خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد.	۷۰,۰۰۰	
			ماده (۴۶) قانون الحق برخی مسوده به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب العلاج	۳۷,۰۰۰	
			بارانه نان و خرید تضمینی گندم	۳۳,۰۰۰	
			جمع	۸۷۷,۰۰۰	

* کل هزینه تولید، انتقال و توزیع، فروش و خرید برق از نیروگاههای بخش خصوصی بر اساس لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور معادل ۲۴۷,۰۹۴ میلیارد ریال بوده که در

جدول فوق زیان صنعت برق معادل ۳۴,۷۶۹ میلیارد ریال لحاظ نشده است.

* وجوده دریافتی از فروش آب جهت حمایت از صنعت آب مجدداً به شرکتهای آب و فاضلاب برگشت داده می‌شود.

* افزایش منابع و مصارف این جدول از محل ردیف‌های این قانون مجاز است.

مبلغ دو هزار و سیصد میلیارد (۲/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از جزء (۲) این جدول جهت بیمه زنان سرپرست خانوار و بد سرپرست تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی اختصاص می‌یابد.
ب - حذف شد.

ج - وزارت نفت از طریق شرکت ملی پالایش و پخش فرآوردهای نفتی ایران و شرکت ملی گاز ایران موظف است کلیه وجوده عمومی از جمله درآمد حاصل از فروش داخلی پنج فرآورده نفتی اصلی، سوخت هوایی و گاز طبیعی را از ابتدای سال ۱۳۹۷ به حساب مرکز ریالی و ارزی به نام خزانه‌داری کل کشور که تحت عنوان تمرکز وجوده درآمد شرکت نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می‌شود،

واریز نماید. خزانه‌داری کل کشور، ماهانه سهم هدفمندی یارانه‌ها مربوط به شرکتهای مذکور را با اولویت نسبت به سایر تکالیف، از حسابهای فوق الذکر برداشت می‌نماید. عدم اجرای این بند در حکم تصرف غیرقانونی در وجوده و اموال دولتی یا عمومی می‌باشد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به گونه‌ای عمل نماید که شرکت ملی گاز ایران و شرکتهای گاز استانی و همچنین شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از ابتدای سال ۱۳۹۷ به صورت برخط، اطلاعات پرداخت مربوط به کلیه مشترکین را در اختیار داشته باشد.

د- آیین نامه اجرائی این تبصره حداقل دوماه پس از ابلاغ این قانون با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت‌خانه‌های امور اقتصادی و دارایی و نفت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

-تبصره ۱۵-

الف-

۱- شرکتهای تولید نیروی برق حرارتی دولتی و شرکتهای برق منطقه‌ای مکلفند منابع تعیین شده در بودجه مصوب سالانه خود را پس از گردش خزانه به ترتیب به شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی و شرکت توانیر بابت رد دیون و یا سرمایه‌گذاری در توسعه نیروگاه حرارتی و توسعه شبکه انتقال کشور پرداخت کنند.

۲- شرکت تولید و توسعه انرژی اتمی ایران مکلف است منابع تعیین شده در بودجه مصوب سالانه خود را به شرکت بهره‌برداری نیروگاه اتمی بوشهر بابت هزینه‌های بهره‌برداری پرداخت کند.

۳- **شرکتهای فروشنده برق نیروگاههای آبی** موظفند تمام وجوه حاصل از فروش برق خود را پس از کسر هزینه‌های تولید برای سرمایه‌گذاری در توسعه نیروگاههای برق آبی به مصرف برسانند.

ب: حذف شد.

ج- به دولت (شرکت توانیر) اجازه داده می‌شود از محل مطالبات خود از شرکتهای توزیع نیروی برق نسبت به افزایش سرمایه در این شرکتها اقدام و سپس وزارت امور اقتصادی و دارایی در اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، سهام مازاد بر چهل و نه درصد (۴۹٪) شرکت توانیر در این شرکتها را تا سقف دویست و پنجاه هزار میلیارد (۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به بخش غیردولتی با رعایت سیاست‌های کلی اصل (۴۴) و قوانین و مقررات نحوه واگذاری سهام و با اولویت شهرداری‌های کشور در قبال مطالبات قطعی آنها از دولت و یا آورده نقدی واگذار نمایند.

-تبصره ۱۶-

الف- حذف شد.

ب- به منظور حمایت از ازدواج جوانان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری کشور را ملزم کند به اندازه سهم خود از مجموع کلیه منابع در اختیار پس انداز، جاری و سپرده قرض‌الحسنه بانکها در پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه مشارکت کرده و تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج را در اولویت نخست پرداخت قرار دهن.

تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج برای هریک از زوجها در سال ۱۳۹۷ یکصد و پنجاه میلیون (۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال با دوره بازپرداخت پنج ساله می‌باشد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر شش ماه یکبار به کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ج- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانکهای عامل مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال مانده سپرده‌های قرض‌الحسنه بانکی و رشد مبلغ مذبور را به تفکیک چهارده هزار میلیارد (۱۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی(ره) و شش هزار میلیارد

(۱۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی با معرفی دستگاههای ذیربط به مددجویان و کارفرمایان طرحهای اشتغال مددجویی پرداخت نماید. در صورتی که هریک از دستگاههای مذکور نتوانند به هر میزان سهمیه تسهیلات خود را تا پایان آذرماه ۱۳۹۷ استفاده نمایند، سهمیه مذکور به دیگر دستگاههای مشمول تعلق می‌گیرد.

د- در اجرای ماده (۷۷) قانون الحق برعی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، مبلغ یکهزار میلیارد (۱۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از منابع قرض الحسنے بانکها، در اختیار ستاد مردمی رسیدگی به امور دیه و کمک به زندانیان نیازمند با اولویت زندانیان زن نیازمند، قرار می‌گیرد.

ه- در ذیل جدول تبصره (۳۵) قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور مصوب ۱۳۹۵/۶/۳

این عبارت اضافه می‌شود:

«بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران سهم هر بانک را تعیین و ابلاغ می‌کند.»

و- به هریک از وزارت‌خانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارتقاپات و فناوری اطلاعات و دستگاههای وابسته آنها اجازه داده می‌شود تا سقف پنج هزار میلیارد (۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال اموال غیرمنقول مازاد خود را که واگذاری آن مشمول سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی نمی‌باشد با رعایت قوانین و مقررات مربوط به فروش برسانند و منابع حاصله را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند تا پس از تائید هیات وزیران برای افزایش سرمایه بانکهای توسعه تعاون و پست بانک اختصاص یابد.

بند الحقی ۱- بانک مرکزی ج. ۱.۱ مکلف است در جهت بهبود معیشت کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران، از طریق بانکهای عامل و با هماهنگی فرماندهی کل ارتش جمهوری اسلامی ایران نسبت به اختصاص دوازده هزار میلیارد (۱۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از محل منابع سپرده‌های پس انداز و جاری قرض الحسنے سیستم بانکی برای پرداخت تسهیلات قرض الحسنے جهیزیه، دویست میلیون (۲۰۰،۰۰۰) ریال، ازدواج پنجاه میلیون (۵۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال به کارکنان و بازنیستگان و فرزندان آنها و ودیعه مسکن سیصد میلیون (۳۰۰،۰۰۰) ریال به هر یک از کارکنان و بازنیستگان ارتش جمهوری اسلامی ایران اقدام نماید. همچنین بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با تخصیص هشت هزار میلیارد (۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از محل منابع عادی بانکها که مابه التفاوت سود تا سقف نرخ مصوبه شورای پول و اعتبار توسط فرماندهی ارتش جمهوری اسلامی ایران از محل منابع بنیاد تعاون آجا تامین می‌گردد، نسبت به پرداخت تسهیلات ساخت یا خرید مسکن تا سقف هر فرد یک میلیارد (۱۰۰۰،۰۰۰) ریال با بازپرداخت حداقل ۲۰ ساله اقدام نماید.

بند الحقی ۲- به منظور تشویق تولیدکنندگان و تسویه مطالبات بانکها و موسسات مالی و اعتباری چنانچه مشتریان بدھی معموق خود را از تاریخ سررسید تا پایان شهریورماه ۱۳۹۷ تسویه نمایند، بانکها و موسسات مالی و بانکی مکلفند اصل و سود خود را مطابق قرارداد اولیه و بدون احتساب جریمه دریافت و تسویه نمایند.

بند الحقی ۳- دولت از طریق خزانه داری کل کشور مکلف است ماهانه معادل یک درصد (۱٪) از یک دوازدهم هزینه شرکت‌های دولتی، بانکها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت سود ده مندرج در پیوست شماره (۳) این قانون را تا مبلغ پنجاه و دو هزار پانصد و هفتاد میلیارد (۵۲،۵۷۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از حساب های آنها برداشت و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور موضوع ردیف ۱۳۰۴۲۵ جدول شماره (۵) این قانون واریز نماید.

بند الحقی ۴- بانکهای عامل مکلفند نسبت به پذیرش اوراق اسناد مالی اسلامی به عنوان ضمانت تسهیلات پرداختی به پیمانکاران مجری طرحهای عمرانی اقدام نمایند.

دستورالعمل این بند توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تدوین و ابلاغ می‌شود.

الف- به منظور رعایت عدالت در سلامت و پایداری منابع، در سال ۱۳۹۷ ارائه بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده برای کلیه اقشار که براساس آزمون وسع به صورت رایگان تحت پوشش بیمه پایه سلامت قرار می‌گیرند، حتی الامکان از طریق نظام ارجاع، پزشک خانواده و در مراکز دانشگاهی خواهد بود. بهره‌مندی از سطح خدمات بالاتر اعم از خدمات ارائه شده در مراکز غیردولتی و بیشتر از بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده فوق الذکر، مستلزم مشارکت مالی بیمه‌شدگان در پرداخت حق سرانه بیمه خواهد بود.

ب- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است حداکثر ظرف مدت سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون، راهنمای بالینی برای حداقل دویست مورد از پرهزینه‌ترین خدمات را تهیه و به کلیه مراکز ارائه‌دهنده خدمات بهداشتی درمانی و سازمان‌های بیمه‌گر جهت اجراء ابلاغ نماید.

ج- بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلف است از محل اعتبارات موضوع ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره (۷) این قانون به جانبازان و آزادگان غیرحالت اشتغال معسر فاقد درآمد که بر اساس قوانین نیروهای مسلح مشمول دریافت حقوق وظیفه نمی‌باشند، تا زمانی که فاقد شغل و درآمد باشند، ماهانه کمک معیشت معادل حداقل حقوق کارکنان دولت پرداخت کند. آیین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و بنیاد شهید و امور ایثارگران تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

د- حذف شد.

ه- در راستای اجرائی نمودن بند (ج) ماده (۷۰) قانون برنامه ششم توسعه موضوع استقرار پایگاه اطلاعات بر خط بیمه‌شدگان درمان کشور و مدیریت مصارف، کلیه شرکت‌ها و صندوق‌های بیمه پایه و تکمیلی درمان، دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوري، سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان تأمین اجتماعی و سایر سازمان‌های بیمه‌گر مکلفند نسبت به ارسال بر خط اطلاعات بیمه شدگان خود و به روزآوری پایگاه مذکور به صورت رایگان حداکثر تا پایان شش ماهه اول سال ۱۳۹۷ اقدام و نسبت به بهره‌برداری از پایگاه مذکور از طریق جایگزینی ابزارهای الکترونیکی به جای دفترچه، جهت ارائه کلیه خدمات بیمه‌ای و درمانی به بیمه شدگان تحت پوشش خود استفاده نمایند.

کلیه مراکز بهداشتی، تشخیصی، درمانی و دارویی اعم از دولتی، غیردولتی و خصوصی مکلفند خدمات خود را از طریق استحقاق سنجی از پایگاه اطلاعات بر خط بیمه‌شدگان و براساس ضوابط اعلام شده توسط سازمان بیمه سلامت ایران، ارائه نمایند. همچنین سازمان بیمه سلامت ایران مکلف به حذف پوشش بیمه‌ای خود با سایر سازمان‌های بیمه‌ای است. شیوه نامه همپوشانی این حکم توسط سازمان بیمه سلامت ایران تدوین و ابلاغ می‌گردد.

و- در راستای اجرای ماده (۶۲) قانون الحق برعی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف به تأمین تسهیلات لازم برای هدف قانون مبنی بر تأمین مسکن یکصدهزار نفر بوده و یارانه تسهیلات از منابع موجود در این قانون از ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره (۷) تأمین می‌گردد.

ایثارگرانی که در سنتوات گذشته از تسهیلات ارزان‌قیمت تا سقف دویست میلیون (۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال بهره‌مند شده و تا پایان سال ۱۳۹۵ تسویه نموده‌اند، می‌توانند به شرط خرید یا ساخت مسکن جدید از تسهیلات مسکن ارزان‌قیمت ایثارگری قانون بودجه سال ۱۳۹۷ بهره‌مند شوند.

ز- اعتبارات موضوع ماده (۳۷) قانون الحق برعی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به صورت صدرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی و پرداخت می‌شود.

بند الحاقی -1

۱- وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی با همکاری سازمان‌های بیمه گر پایه سلامت مکلف است حداکثر ظرف دو ماه نسبت به اصلاح نظام پرداخت به گلوبال برای حداقل ۱۲۰ خدمت که دارای بار مراجعه بالا و بار هزینه‌ای بالا دارند اقدام نماید.

- ۲- پروتکل های مورد نیاز خدمات سرپاپی عمومی و تخصصی با استفاده از راهنمایی های بالینی برای حداقل هفتاد خدمت ضروری ظرف مدت سه ماه و بدون هرگونه ایجاد بارمالی تدوین گردد.
- ۳- سازمانها و ارگانهای غیردولتی که به هر نحوی از منابع عمومی دولت استفاده می کنند می بایست از تعریفه بخش دولتی تبعیت نمایند. همچنین در مناطقی که سایر بخش ها منجمله سازمان تامین اجتماعی - شهرداری و نیروهای مسلح امکانات بیمارستانی و ارائه خدمات دارند می بایست به کلیه افراد بیمه شده با تعریفه دولتی خدمت ارائه نمایند.
- ۴- دولت مکلف است بخشی از خدمات دارویی و درمان بیماران نازایی را مشمول بیمه پایه سلامت قرار داده و بخشی از هزینه بیماران متابولیک، ام اس، بال پروانه ای و اوتیسم را همانند بیماران خاص محاسبه و از جدول شماره (۷) ردیف ۱۲۹۰۰۱۵ پرداخت نماید.

بند الحقیقی -۲

بنیاد شهید و امور ایثارگران می تواند چهارهزارو پانصد فقره وام مسکن از محل سهمیه سال ۱۳۹۷ را مجدداً برای ایثارگران که در سنتوات قبل از این تسهیلات استفاده نموده اند و در حال حاضر در زمینه مسکن دارای مشکلات اساسی و حاد بوده و فاقد مسکن باشند، تخصیص دهد و بدون رعایت سایر ضوابط برای ساخت یا خرید مسکن معرفی نماید.

بند الحقیقی -۳- تبصره (۳) ماده واحده قانون حالت اشتغال جانبازان مصوب ۱۳۷۲ به شرح زیر اصلاح می شود:

بعد از عبارت «مطلقه شده و» عبارت «یا همسر ایشان فوت نموده باشد» اضافه و بعد از عبارت «از همان تاریخ طلاق» عبارت «و یا فوت همسر به شرط نداشتن حقوق و مستمری» اضافه می گردد.

-۱۸- تبصره

الف- با هدف اجرای برنامه اشتغال گسترده و مولد با تأکید بر اشتغال جوانان، دانش آموختگان دانشگاهی، زنان و اشتغال حمایتی به دولت اجازه داده می شود. علاوه بر اعتبار ردیف ۱۶۵۵-۵۵ جدول شماره (۹) این قانون، ۲۰٪ از اعتبارات تملک دارائی های سرمایه ای این قانون در قالب کمک های فنی و اعتباری با ترکیب منابع صندوق توسعه ملی و تسهیلات بانکی جهت یارانه سود تسهیلات برای حمایت از طرح های تولیدی اشتغال زا با اولویت مسکن بافت های فرسوده و طرح های حمل و نقل ریلی (راه آهن)، کاروزی جوانان و طرح های اشتغال زایی مناطق مرزی (کولبران) هزینه نماید.

اعتبارات موضوع این بند براساس شاخص هایی که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیات وزیران می رسد در اختیار استان قرار گیرد.

اعتبارات تملک دارائی های سرمایه ای استانی کسر شده موضوع این بند می بایست در همان استان یا شهرستان هزینه گردد به نحوی که اعتبارات در نظر گرفته شده آنها کاهش پیدا نکند.

۱- صندوق توسعه ملی مجاز است باتصویب هیئت امنا تا معادل یکصد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از منابع ریالی خود را با نرخ صفر درصد نزد بانکهای عامل سپرده گذاری نماید تا با تلفیق با منابع نظام بانکی، صرف اعطای تسهیلات موضوع این بند گردد.

۲- به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود از طریق بانکهای عامل، معادل منابع موضوع بند (الف) و جزء (الف-۱) به طرحهای توسعه تولید و اشتغال موضوع این حکم، تسهیلات اعطاء نماید.

۳- سازوکارهای اجرائی و نظارتی این بند مطابق آیین نامه اجرائی با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری وزارت خانه های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی، کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ب- به شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تأیید وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تا مبلغ یک‌هزار و چهارصد میلیارد (۱۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی خود و برای کمک به سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر، ایجاد کارور (اپراتور)‌های ارائه‌کننده خدمات الکترونیکی در کلیه بخشها، حمایت از طرح (پروژه)‌های توسعه‌ای استغال آفرین و یا صادرات کالا و خدمات در این بخش توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی به صورت وجوده اداره شده براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد مشترک وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه شده و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، اختصاص دهد و مابه التفاوت نرخ سود را از محل آن پرداخت نمایند.

ج- به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود از طریق سازمان توسعه‌ای و شرکت‌های تابعه خود نسبت به مشارکت خصوصی- عمومی داخلی و خارجی بهمنظور انجام طرح (پروژه)‌های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی از جمله هوشمندسازی مدارس اقدام نماید. منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت‌های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می‌شود.

بندالحاقی ۱- دولت مکلف است از طریق سازمان‌های توسعه‌ای به منظور ایجاد استغال و رونق تولید و در راستای توسعه سرمایه‌گذاری در عرصه‌های مختلف اقتصادی و زیر بنائی و در اجرای مواد قانون برنامه ششم توسعه با رعایت قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی نسبت به اجرای طرحهای سرمایه‌گذاری، زیرساختی و نوسازی صنایع با در نظر گرفتن مزیت‌های منطقه‌ای و آمایش سرزمین با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته و محروم با بکارگیری ابزارهای متتنوع تأمین منابع مالی (منابع داخلی سازمان‌های توسعه‌ای، وجوده حاصل از واگذاری شرکت‌های وابسته به سازمان‌های توسعه‌ای تسهیلات بانکی و منابع خارجی) اقدام نماید.

بندالحاقی ۲- دولت موظف است برای هر ایرانی واجد شرایط یک فقره کارت استغال صادر نماید و با اجرای قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ و قانون ممنوعیت بکارگیری بازنیستگان مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰، امکان استغال برای جوانان فراهم کند. آئین نامه اجرایی این بند حداقل تا دو ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

اعتبار مورد نیاز برای صدور کارت استغال تا سقف صد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل درآمدهای شرکت‌های وابسته به وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی تأمین می‌شود.

-۱۹- تبصره

به دولت اجازه داده می‌شود به منظور جلب مشارکت هرچه بیشتر بخش خصوصی و تعاونی در اجرای طرحها و پروژه‌های منتخب جدید و نیمه تمام (با اولویت طرحهای نیمه تمام) و بهره‌برداری طرحها و پروژه‌های تکمیل شده یا در حال بهره‌برداری، در قالب سازوکار مشارکت عمومی - خصوصی، نسبت به انعقاد انواع قرارداد (از جمله واگذاری، مشارکت، ساخت و بهره‌برداری یا برونسپاری) با بخش خصوصی و تعاونی اقدام و تمام یا ساخت، تجهیز، نوسازی، بهره‌برداری و تعمیر و نگهداری را در چهارچوب مقررات ذیل به بخش خصوصی و تعاونی واگذار نماید:

۱- برای آن دسته از طرحهای نیمه تمام یا جدید که انتفاعی بوده و دولت عدم تعیین قیمت اداری و غیراًقتصادی برای آنها را تضمین می‌کند، اعتبار پیش‌بینی شده از محل بودجه عمومی به صورت وجوده اداره شده یا یارانه سود تسهیلات در قالب قرارداد مشخص، به بانکهای منتخب عامل تجاری یا توسعه‌ای پرداخت می‌شود. بانکهای مذکور، بر اساس شرایط و منابع تعهدشده از سوی دولت، منابع ارزی و تا ده درصد (۱۰٪) ورودی سالانه صندوق توسعه ملی که به صورت ریالی در آنها سپرده‌گذاری و از جانب صندوق تعهد می‌شود و نیز منابع مالی

قابل تأمین از طریق نهادهای فعال در بازارهای پولی و مالی و منابع مالی خارجی، در کنار آورده خود، بسته تأمین مالی هر طرح را اعلام می نماید. دستگاه اجرائی مبتنی بر ویژگیهای هر طرح و شرایط رقابتی فراهم شده ، نسبت به عقد قرارداد با بخش خصوصی و تعاونی اقدام می کند.

۲- دستگاه اجرائی با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور شرایطی را فراهم می نمایند که طرحهای تملک دارایی سرمایه ای «حاکمیتی» یا طرحهای غیرانتفاعی «دارای اهداف اجتماعی»، به بخش خصوصی و تعاونی برونو سپاری شده و یا از شرایط مندرج در موضوع بند(۱) این تبصره با روشن عقد قرارداد مشارکت استفاده نمایند.

۳- دولت می تواند نسبت به ارائه تضمین حاکمیتی برای تأمین مالی خارجی، موافقت با ترهیف اموال (به استثنای اموال موضوع اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی) و محل اجرای طرح و همچنین ارائه تضمین خرید محصول اقدام نماید.

۴- طرحهای موضوع این تبصره مشمول محدودیتهای مندرج در اجزاء (۱) و (۲) بند (ط) ماده (۲۸) قانون الحق بخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) نمی باشند.

۵- دستگاههای اجرائی مجازند پنجاه درصد(۵۰٪) از درآمدهای اختصاصی خود را صرف خرید محصول، یارانه سود و یا وجوده اداره شده طرحهای این تبصره نمایند.

۶- تعهدات دولت برای قراردادهای منعقد شده در سال ۱۳۹۷ در سالهای آتی نیز لازم الاجراء است.

۷- درآمدهای ناشی از سرمایه گذاری بخش خصوصی و تعاونی در قرارداد مشارکت از مشوق های مالیاتی جزء های (۱) و (۲) بند (ث) ماده (۱۳۲) قانون مالیاتهای مستقیم موضوع ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن برخوردار می باشد.

۸- دولت می تواند در بهره برداری و توسعه حوزه های سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ موضوع تبصره (۲) بند (ج) ماده (۳) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و فعالیت ها و بنگاههای مشمول گروه سه ماده (۲) قانون اجرای سیاست های اصل چهل و چهارم (۴۴) با حفظ مالکیت دولت از روش های مشارکت عمومی - خصوصی استفاده نماید.

۹- حق بیمه کارکنان شاغل در قراردادهای مشارکتی معادل شش و شش دهم درصد (۶/۶٪) حق بیمه و مانند قراردادهای پیمانکاران طرحهای عمرانی دولت خواهد بود. سازمان تأمین اجتماعی موظف به دریافت فهرست و حق بیمه کارکنان شاغل و ارائه مفاضاحساب ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی است.

۱۰- درآمد ناشی از اجرای احکام این تبصره پس از واریز به خزانه داری کل کشور، با نظر سازمان برنامه و بودجه کشور برای تکمیل سایر طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای نیمه تمام از محل ردیف مشخص به همان دستگاه اجرائی اختصاص می یابد.

۱۱- رسیدگی به شکایات متقاضیان سرمایه گذاری و دولت در مراحل انتخاب طرف خصوصی و تعاونی و همچنین حل اختلاف در قراردادهای مشارکت پس از طی فرآیند کارشناسی با رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی، به «مرکز داوری مرضی الطرفین» ارجاع می شود.

۱۲- فروش پروژه موضوع این تبصره، بدونأخذ مصوبه هیأت وزیران (موضوع ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور) مجاز است.

۱۳- نیروی انسانی پروژه های در حال بهره برداری که وظایف آنها در چهار چوب این تبصره به بخش خصوصی و تعاونی واگذار می شود وفق سازو کارهای ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و آین نامه های مربوطه و همچنین ماده (۴۵) قانون الحق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۴/۸/۱۵ خواهد بود.

۱۴- هرگونه فرآیند اجرائی اعم از فرآیند ارجاع پروژه، تضمین در چهار چوب دستورالعمل مصوب شورای اقتصاد موضوع ماده (۲۷) قانون الحق بخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) صورت می پذیرد.

آیین نامه اجرائی این تبصره حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ تصویب این قانون، به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

-تبصره ۲۰-

الف- در اجرای بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد، تمامی دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری از جمله بانکها و شرکت‌های دولتی، مکلفند در سال ۱۳۹۷ نسبت به استقرار یا تکمیل سامانه (سیستم) حسابداری قیمت تمام شده اقدام نمایند.

ب- به منظور اجرای مطلوب حسابداری تعهدی، مهلت تعهد و پرداخت اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، اعم از اینکه از محل اعتبارات عمومی و یا اختصاصی تأمین شده و تا پایان سال مالی توسط خزانه‌داری کل در اختیار ذی‌حسابابی دستگاه اجرائی ذی‌ربط قرار گرفته باشد، تا پایان سال مالی می‌باشد. مانده وجوده مصرف نشده هرسال، به سال بعد منتقل و در راستای موافقتنامه مربوطه تا پایان سال بعد قابل مصرف خواهد بود. وجوهی که طی این مهلت به مصرف نرسیده باشد، تا بیستم فروردین ماه سال پس از آن به خزانه واریز می‌شود.

ج- **مازاد در آمدهای اختصاصی دستگاههای اجرائی از سقف رقم پیش‌بینی شده در قانون بودجه سال ۱۳۹۷** با تأیید و ابلاغ سازمان برنامه و بودجه کشور توسط همان دستگاه قابل هزینه است.

د- در اجرای حکم بند(پ) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه:

۱- اعتبارات واحد مجری (عملیاتی) بر اساس توافقنامه مربوط در سامانه (سیستم) حسابداری دستگاه اجرائی به صورت جداگانه نگهداری شده و تشخیص انجام خرج در این موارد با مدیر واحد مجری خواهد بود. رویدادهای مالی واحد مجری به نحوی در حسابها نگهداری خواهد شد که امکان گزارشگیری رویدادهای مالی واحد مجری به طور مجزا وجود داشته باشد.

۲- دستگاهها و واحدهای مجری که بر اساس تفاهمنامه عملکردی اداره می‌شوند از اختیارات کامل در جایه‌جایی بین فصول اعتبارات هزینه ای مصوب برخوردار هستند.

۳- دستگاههای اجرائی مکلفند تمام اطلاعات مربوط به حقوق کارکنان رسمی و پیمانی خود را در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان‌های برنامه و بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور قرار دهند. اعتبارات فصل اول و ششم این دستگاهها در سقف تخصیص با اولویت توسط خزانه‌داری کل کشور پرداخت می‌گردد.

۴- از صرفه‌جویی‌های حاصل از تفاضل بین بهای تمام شده مورد توافق در تفاهمنامه عملکردی و هزینه‌های قطعی فعالیت یا محصول در همان دوره تفاهمنامه، پنجاه درصد (۵۰٪) به منظور ایجاد انگیزه در کارکنان واحد مجری بعنوان پرداخت‌های غیرمستمر و ارتقای کیفی محصولات بر اساس دستورالعمل ابلاغی سازمان‌های برنامه و بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور و پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر برای افزایش اعتبارات طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاههای ذی‌ربط، مازاد بر سقف تخصیص اعتبارات مصوب کمیته تخصیص اعتبارات موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه، هزینه می‌گردد.

۵- دستگاههای اجرائی مندرج در بخش دوم پیوست شماره (۴) که در طول سال ۱۳۹۷ متقاضی اجرای کامل بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد می‌باشند با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور مشمول مفاد این تبصره می‌شوند. آیین نامه اجرائی این حکم شامل نحوه نظارت عملیاتی، شاخصهای عملکرد و سایر موارد حداکثر یک‌ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ه- مهلت مقرر در تبصره بند (۱) ماده (۲۶) قانون الحق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) برای اجرای حسابداری تعهدی تا پایان سال ۱۳۹۷ تمدید می شود.

و- تمامی دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۲۵) قانون برنامه ششم توسعه ، مکلف به تأمین حداقل ده درصد(٪۱۰) از وظایف این ماده از طریق واگذاری و خرید خدمات می باشند. همچنین ایجاد هرگونه واحد اداری یا عملیاتی جدید برای انجام وظایف موضوع ماده فوق الذکر ممنوع است و تأمین خدمات مورد نیاز از طریق سازوکار پیش‌بینی شده در این ماده و اعتبارات مصوب امکان‌پذیر است.

بند الحقی - کمیته تخصیص اعتبار موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه مکلف است تخصیص اعتبار طرح های تملک دارایی سرمایه ای موضوع پیوست شماره (۱) این قانون را به گونه ای انجام دهد که تخصیص اعتبار هر طرح از ده درصد(٪۱۰) میانگین تخصیص طرح ها در طول سال کمتر نباشد. تخلف از اجرای این حکم تصرف در وجوده عمومی تلقی می گردد.

-۲۱- تبصره

آین نامه های اجرائی مورد نیاز این قانون حداکثر ظرف مدت دو ماه پس از تصویب آن تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

-۲۲- تبصره

کلیه احکام مندرج در این قانون صرفاً مربوط به سال ۱۳۹۷ است.